

Konsolideerimisgrupi majandusaasta aruanne

Majandusaasta algus	26. juuni 2023
Majandusaasta lõpp	31. detsember 2023
Äriühingu nimetus	Kirde Investeeringud OÜ
Äriregistri number	16764656
Aadress	Maakri tn 25 10145 Tallinn Eesti Vabariik
Telefon	+372 334 2700
Elektronpost	info@kirdevarad.ee
Audiitor	KPMG Baltics OÜ

SISUKORD

KONSOLIDEERIMISGRUPI TEGEVUSARUANNE	3
KONSOLIDEERIMISGRUPI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	6
KONSOLIDEERITUD FINANTSSEISUNDI ARUANNE	6
KONSOLIDEERITUD KASUMIARUANNE.....	7
KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE	8
KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE.....	9
LISAD KONSOLIDEERIMISGRUPI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE.....	10
<i>Lisa 1. Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted</i>	10
<i>Lisa 2. Raha ja raha ekvivalendid</i>	27
<i>Lisa 3. Nõuded ja ettemaksed</i>	27
<i>Lisa 4. Varud</i>	28
<i>Lisa 5. Materiaalne põhivara</i>	28
<i>Lisa 6. Immateriaalne põhivara</i>	32
<i>Lisa 7. Võlakohustused</i>	33
<i>Lisa 8. Viitvõlad</i>	33
<i>Lisa 9. Sihtfinantseerimine</i>	33
<i>Lisa 10. Eraldised</i>	34
<i>Lisa 11. Ettemakstud tulevaste perioodide tulud</i>	34
<i>Lisa 12. Osakapital</i>	35
<i>Lisa 13. Reservid</i>	35
<i>Lisa 14. Müügitulu</i>	36
<i>Lisa 15. Müüdnud toodangu kulu</i>	36
<i>Lisa 16. Üldhalduskulud</i>	36
<i>Lisa 17. Muud äritulud</i>	37
<i>Lisa 18. Muud ärikulud</i>	37
<i>Lisa 19. Finantstulud ja –kulud</i>	37
<i>Lisa 20. Tööjõukulud</i>	37
<i>Lisa 21. Maksud</i>	38
<i>Lisa 22. Rendilepingud</i>	38
<i>Lisa 23. Tehingud seotud osapooltega</i>	40
<i>Lisa 24. Investeeringud tütarettevõtetesse</i>	41
<i>Lisa 25. Põhilised finantsriskid</i>	42
<i>Lisa 26. Tingimuslikud kohustused</i>	45
<i>Lisa 27. Aruandeperioodi järgsed sündmused</i>	45
<i>Lisa 28. Finantsinformatsioon emaettevõtja kohta</i>	46
JUHATUSE ALLKIRJAD 2023. A MAJANDUSAASTA ARUANDELE	51
SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE	52
KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK	54

KONSOLIDEERIMISGRUPI TEGEVUSARUANNE

Kirde Investeeringud OÜ (KI) on Uus-Kiviõli kaevanduse avamiseks loodud ühissetevõtte, mis moodustati 26. juunil 2023 TARS International GmbH (edaspidi TARSI) ja Tam-Tam Investments OÜ (edaspidi TTI) poolt mitterahaliste sissemaksetega. TARSI panustas ühissetevõttesse Kirde Varad AS-i aktsiatega ja TTI panustas TLA Invest OÜ osadega. Ühissetevõtte osalused jagunesid vastavalt panustatud varade turuväärtustele. Ettevõtte põhitegevuseks on peakontorite tegevus ja ta konsolideerib lisaks eelpool mainitud kahele ettevõttele ka kahte Kirde Varad AS-i tütarettevõtet – VKG Kaevandused OÜ-d, mis oli Kirde Varade tütar juba ühissetevõtte moodustamise hetkel ja NITFER Investments OÜ-d, mille Kirde Varad omandas 29.08.2023 Merto Konsultatsioonide OÜ-lt. Konsolideerimisgrupi käibest umbes pool tekib põlevkivi kaevandamise ja müügi tulemusena ning teine pool põlevkivi õlitootmisega seotud varade rendist. Grupi peamisteks klientideks on VKG konsolideerimisgrupi ettevõtted (VKG Oil, VKG Energia, VKG Logistika jt.). Seega KI konsolideerimisgrupi edukus sõltub otseselt sellest, kuidas läheb tema klientide äri, mis sõltub suuresti arengutest globaalsel õliturul ja trendidest Euroopa rohepoliitikas.

Kirde Investeeringud OÜ konsolideerimisgrupi tegevust iseloomustavad olulisemad näitajad on toodud allolevas tabelis:

Võtmenäitajad	Ühik	26.06.2023 -31.12.2023
Keskmine Brent toorõli hind*	\$/bbl	84
Keskmine 1% kütteõli hind*	€/t	464
Keskmine NPS Eesti hind*	€/MWh	95
Keskmine CO2 hind*	€/t	82
Põlevkivi toodang	tuh tonni	2 196
Põlevkivi müük	tuh tonni	2 328
Keskmine töötajate arv	inimest	523
Müügi käive	tuh €	121 511
Ärikasum	tuh €	15 045
Puhaskasum	tuh €	16 625
Bilansimaht	tuh €	755 852
Omakapital	tuh €	713 755
Omakapitali tase	%	94%
Puhaskasumi marginaal	%	14%
Omakapitali rentaablus	%	2,3%

*Allikas Refinitiv

Omakapitali tase = omakapital / bilansimaht

Puhaskasumi marginaal = puhaskasum / müügi käive

Omakapitali rentaablus = puhaskasum / keskmine omakapital

2023. aastal olid globaalse õlituru seis KI klientide jaoks soodne. Kuigi CO2 hind kompas kohati 100 €/t piire, siis aasta teise poole keskmiseks hinnaks kujunes 82 €/t ja üldine trend oli pigem languse suunas, mis samuti mõjub KI klientidele soodsalt. Kokkuvõtteks klientide maksevõime püsis tugev ja lepingulisi kohustusi täideti korrektselt.

Põlevkivi tootmisnäitajad olid vastavalt plaanile. Kuna VKG Oili vajadus põlevkivi järele on suurem kui VKG Kaevanduste lubatud tootmismahud, siis müük kujunes toodangust 130 tuhande tonni võrra suuremaks laost võetud kivi arvelt. Käibe ja kasumlikkuse numbrid olid ootuspärased. Kõrge omakapitali tase näitab konsolideerimisgrupi tugevat kapitaliseeritust ja madalat riskisust. Samas teiselt poolt toob kõrge kapitaliseeritus kaasa ka omakapitali madala rentaabluse. Järgnevatel aastatel on eesmärk kaasata võõrfinantseeringut nii olemasoleva kinnisvaraportfelli kui ka Uus-Kiviõli kaevanduse avamise finantseerimiseks. See peaks kaasa tooma ka rentaablusnäitaja paranemist.

Investeeringute maht 2023. aastal oli 20,3 miljonit eurot, millest 11 miljonit eurot läks olemasolevate varade töökindluse tagamiseks, 7 miljonit eurot nende efektiivsuse arendamiseks ja 2,3 miljonit eurot

keskkonna jalajälje vähendamiseks. Suurimad eraldiseisvad investeerimisprojektid olid seotud Uus-Kiviõli kaevanduse avamisega (4 miljonit eurot) ja tsirkulatsioonõlide ümbertöötlemise projekti kolmanda etapiga (2 miljonit eurot). 2024. aastal jätkatakse nii Uus-Kiviõli kaevanduse avamisega kui ka tsirkulatsioonõlide projektiga. Samuti jääb fookusesse energiaefektiivsuse parandamine, keskkonna jalajälje vähendamine kui ka töökindluse ja tööohutuse parandamine.

KI konsolideerimisgrupi keskmine töötajate arv oli 2023. aastal 523 inimest, kes kõik on VKG Kaevanduste töötajad. Efektiivne ja motiveeritud töö kajastub otseselt ettevõtte majandustulemustes. Töö tasustamisel lähtume piirkonna tööturu olukorrast ja sektoris kehtivatest palgaturu tingimustest, töötaja vastutuse määra ja kvalifikatsioonitasemest. Kontsernis makstavad töötasud on kõrgemad Ida-Virumaal makstavatest keskmistest töötasudest ning oleme tööjõutul edukalt konkurents. Kontsernis kehtib läbipaistev ja kindlate põhimõtetega tulemustasude maksmise süsteem. Ootused töötajaskonna käitumisreeglitele ja käitumispõhimõtetele on koondatud ühtsesse dokumenti „Eetikakoodeks ja tegutsemise põhimõtted“, mille põhimõtete järgimine ja rakendamine tööelus on pideva tähelepanu all. Töötajate rahvuslik, sooline, vanuseline ja keeleline mitmekesisus seavad meile kõrged nõudmised võrdsele kohtlemisele, kaasamisele ja informeerimisele. Personalipoliitika kirjeldatud ühtsed käitumisreeglid, ettevõtte väärtused ning eetilised käitumisjuhised tagavad ausad ja õiglasel töösuhted ning töötajate lojaalsuse.

Ettevõtte tegevust koordineerivad kolm juhatuse liiget, kes raporteerivad neljast liikmest koosnevale nõukogule.

Kuigi konsolideerimisgrupi dividendipoliitika põhitähelepanu on kasumi reinvesteeringul kasvu ja arengu toetamiseks, on ettevõtte pühendunud väärtuse tagastamisele oma aktsionäridele dividendide maksmise kaudu. Dividendide jaotamisel lähtutakse kasumlikkuse nõudest ehk dividende kaalutakse ainult siis, kui ettevõtte on aruandeaastal saavutanud piisava kasumi. Vastavalt kasumlikkuse nõudele on ettevõtte eesmärk jaotada umbes 50% aastasest puhaskasumist dividendideks aktsionäridele, kuid dividendide maksmine toimub viisil, mis ei ohusta ettevõtte finantsstabiilsust. Juhatuse hindab enne dividendide väljakuulutamist ettevõtte likviidsust, kapitalikulutuste vajadusi ja üldist finantsseisundit.

Sotsiaalne vastutus ja jätkusuutlik tegutsemine

KI strateegia, arvestades säästva arengu eesmärke, on kujundatud vastupidavana erinevatele stsenaariumidele. Strateegilisel planeerimisel võetakse arvesse riske ja võimalusi, mis on seotud kliimamuutuste ning regulatiivse ja investeerimiskeskonna ebamäärasusega. Keskendutakse täielikult strateegia ja selle aluseks olevate eesmärkide, sealhulgas ka jätkusuutlikkuse elluviimisele. Üks lahutamatu osa meie jätkusuutlikkuse strateegiast on loodusvarade vastutustundlik kaevandamine. Me adume, et ükskõik millise maavara kaevandamine ja tootmine avaldab mõju ümbritsevale keskkonnale, seega üritame alati teha rohkem, kui on seaduste või regulatsioonidega ette nähtud. Lisaks kaevandustegevusele on ettevõtte jalajälg kaudselt seotud ka põlevkiviõlitoodete tootmiseks renditavate varadega, kus eesmärgiks on seatud kinnisvaraportfelli energiaefektiivsuse kasvatamine ja sellega kaasnevalt ettevõtte keskkonnajalajälje vähendamine.

Oleme kaardistanud huvigrupid, kelle huvid on seotud meie tegevusega ja võivad avaldada tuntavat mõju meie strateegiliste eesmärkide teostamisele. Eriti tähtsaks peame kohaliku kogukonna kaasamist arendusprojektide puhul. Kogukonna kursis hoidmiseks korraldame lisaks avalikele aruteludele ka mitteformaalseid kohtumisi, kus arutame päevakajalisi teemasid ning kogume kogukonna esindajatelt tagasisidet ning arvamusi ühe või teise teema/küsimuse osas. Kontserni põhilised huvirühmad on aktsionärid, töötajad, kliendid, tarnijad ja partnerid, riik ja kohalikud omavalitsused, kohalik kogukond, MTÜd ja kodanikuühendused ning erialaliidud. Koostööks huvigruppidega on meil välja töötatud erinevad formaadid regulaarsetest kohtumistest avatud uste üritusteni. Huvirühmade koostöö põhimõteteks on poolte huvide austamine, konstruktiivne koostöö, kontserni tegevust puudutava teabe läbipaistvus, koos tegutsemise regulaarsus ja kohustuste järgimine.

Võitlus korruptsiooniriskiga

Korruptsioonivastane võitlus on KI-s tähtsal kohal. Oleme tuvastanud kolm olulisemat korruptsiooniriski koos nende maandamiseks kasutatavate meetoditega:

- Altkäemaksu andmine kontserni huvide saavutamiseks – oleme vastutustundlik ja läbipaistev ettevõtte, kus korruptsiooni ja altkäemaksude suhtes on kehtestatud nulltolerants.
- Altkäemaksu võtmine hankijate ja koostööpartnerite valimisel – oleme kehtestatud hankepoliitika, mille eesmärk on vältida kallutatud hankeid ja valida alati välja kontserni jaoks soodsaim koostööpartner.
- Juhtivate töötajate huvide konflikt ettevõtte huvide esindamisel – oleme välja töötatud majanduslike huvide aruande esitamise kord, mille raames juhtivad töötajad peavad raporteerima oma osalused ja seosed erinevates kontsernivälistes äriühingutes. Juhatusel on keelatud osutada konkurentsi igas KI tegevusvaldkonnas, kui nõukogu ei ole selleks andnud eelnevat kirjalikku nõusolekut.

Kontsernis toimib spetsiaalne konfidentsiaalne kanal (vihje@vkg.ee), mille kaudu saab iga töötaja või kolmas isik teada anda kontserni tegevusega seotud rikkumistest, olgu tegemist korporatiivse juhtimise, ärietiika, inimõiguste järgimise, töökorralduse, ohutuse, töökaitse, toodangu ja teenuste kvaliteedi või muude korruptiivse iseloomuga küsimustega.

Juhatus

Kirde Investeeringud OÜ

KONSOLIDEERIMISGRUPI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

KONSOLIDEERITUD FINANTSSEISUNDI ARUANNE

(tuhandetes eurodes)	Lisa	31.12.2023	26.06.2023
Raha ja raha ekvivalendid	2	13 598	3
Nõuded ostjate vastu	3	13 278	0
Muud lühiajalised nõuded	3	35 028	0
Ettemaksed	3	147	0
Varud	4	20 501	0
Käibevara kokku		82 552	3
Pikaajalised nõuded	3	127 293	0
Materiaalne põhivara	5	538 025	0
Immateriaalne põhivara	6	5 636	0
Kinnisvarainvesteeringud		2 346	0
Põhivara kokku		673 300	0
Varad kokku		755 852	3
Laenukohustused	7	6 187	0
Saadud ettemaksed		52	0
Võlad tarnijatele	25	7 144	0
Maksuvõlad	21	5 663	0
Viitvõlad	8	2 205	0
Sihtfinantseerimine	9	58	0
Lühiajalised kohustused		21 309	0
Pikaajalised laenukohustused	7	13 701	0
Sihtfinantseerimine	9	585	0
Eraldised	10	6 016	0
Ettemakstud tulevaste perioodide tulud	11	486	0
Pikaajalised kohustused kokku		20 788	0
Kohustused kokku		42 097	0
Osakapital		3	3
Reservid	13	247 315	0
Jaotamata kasum		466 437	0
Emettevõtte omanikele kuuluv omakapital		713 755	3
Omakapital kokku		713 755	3
Kohustused ja omakapital kokku		755 852	3

Initialed for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

31. 07. 2024

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

KONSOLIDEERITUD KASUMIARUANNE

(tuhandetes eurodes)	Lisa	26.06.2023-31.12.2023
Müügitulu	14	121 511
Müüdüd toodangu kulud	15	-94 525
Brutokasum (-kahjum)		26 986
Üldhalduskulud	16	-3 488
Muud äritulud	17	271
Muud ärikulud	18	-8 724
Ärikasum (-kahjum)		15 045
Finantstulud	19	2 173
Finantskulud	19	-593
Kasum/-kahjum enne maksustamist		16 625
Tulumaksukulu	21	0
Aruandeaasta puhaskasum (-kahjum)		16 625

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

31. 07. 2024

Signature / allkiri .....
KPMG, Tallinn

KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE

(tuhandetes eurodes)	Lisa	26.06.2023-31.12.2023
Puhaskasum (-kahjum)		16 625
Korrigeerimised:		
<i>Põhivara kulum ja väärtuse langus</i>		55 757
<i>Kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse korrigeerimine</i>	18	112
<i>Eraldiste korrigeerimine ja moodustamine</i>	10	1 050
<i>Tekkepõhine finantstulu- ja kulu</i>	19	-1 630
<i>Kasum/kahjum põhivara müügist likvideerimisest</i>		-30
<i>Varude allahindlused ja tühistamised</i>	4	2 112
<i>Laenuõuete allahindlus</i>	18	974
<i>Tuludena kajastatud liitumistasud</i>	11	-6
Korrigeerimised kokku		58 339
Varude muutus		-700
Nõuete ja ettemaksete muutus		11421
Kohustuste ja ettemaksete muutus		7 731
Rahavood äritegevusest kokku		93 416
Rahavood investeerimistegevusest:		
Materiaalse põhivara ost ja parendused		-17 025
Muude investeeringute ost		-71 000
Laekumised põhivara müügist		34
Saadud intressid		18
Rahavood investeerimistegevusest kokku		-87 973
Rahavood finantseerimistegevusest:		
Saadud laenud		3 203
Saadud laenude tagasimaksed	28	-3 000
Rendikohustuse põhiosamaksed	22	-130
Makstud intressid laenudelt		-462
Makstud intressid rendikohustustelt	19	-16
Muud finantsinvesteeringud		8 557
Omakapitali sisse- (+)/ väljamakse (-)		3
Rahavood finantseerimistegevusest kokku		8 155
Rahavood kokku		13 598
Raha ja raha ekvivalendid perioodi algul	2	0
Raha ja raha ekvivalentide muutus		13 598
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpul	2	13 598

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

31. 07. 2024

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE

(tuhandetes eurodes)	Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital				Kokku emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital	Omakapital kokku
	Osakapital ¹	Kohustuslik reservkapital	Põhivara ümberrhindluse reserv	Jaotamata kasum		
Saldo kokku 26.06.2023	3	0	0	0	3	3
Aruandeaasta puhaskasum	0	0	0	16 625	16 625	16 625
Aruandeaasta koondkasum (-kahjum) kokku	0	0	0	16 625	16 625	16 625
Muutused reservides (lisa 13)	0	0	247 315	0	247 315	247 315
Muud muutused, mis on kajastatud otse omakapitalis ²	0	0	0	449 812	449 812	449 812
Saldo kokku 31.12.2023	3	0	247 315	466 437	713 755	713 755

¹Info osakapitali kohta on esitatud lisa 12.

²Muud muutused on seotud mitterahalise sissemaksega vabatahtliku reservi moodustamisel (lisa 1)

Initialed for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

31. 07. 2024

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

LISAD KONSOLIDEERIMISGRUPI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE**Üldinformatsioon**

Kirde Investeeringud OÜ asutati 2023. aastal TARS International GmbH ja Tam-Tam Investments OÜ poolt. Kirde Investeeringud OÜ ja tema tütarettevõtted (edaspidi Kontsern) tegelevad põhiliselt varade haldamise ning põlevkivi kaevandamisega.

Kontsernis töötas 2023. aastal keskmiselt 523 töötajat.

Kirde Investeeringud OÜ on registreeritud Eestis, Tallinnas, Maakri tn 25 ning tegutseb põhiliselt Eesti Vabariigis.

Lisa 1. Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted**Koostamise alused**

Kirde Investeeringute OÜ osanikud otsustasid moodustada vabatahtliku reservi mitterahalise sissemaksena tütarettevõtete omandamise eesmärgiga. Mitterahalise sissemaksse esemeks olid Kirde Varad AS ja TLA Invest OÜ osakud.

Kirde Investeeringud OÜ konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud lähtudes rahvusvahelistest finantsaruandluse standarditest (*International Financial Reporting Standards, IFRS*), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt (edaspidi IFRS EL).

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kasutades soetusmaksumuse meetodit, välja arvatud juhtudel, kui arvestuspõhimõtetes alljärgnevalt on kirjeldatud teisiti.

Käesoleva konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostas Kirde Investeeringud OÜ juhatus 31.07.2024. Eesti Vabariigi äriseadustiku nõuete kohaselt kinnitatakse juhatuse poolt koostatud ja nõukogu poolt heaks kiidetud majandusaasta aruanne aktsionäride üldkoosolekul. Käesolev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on aktsionäride poolt kinnitatava majandusaasta aruande osaks ning kasumi jaotamise otsustamise üheks aluseks. Aktsionäridel on õigus juhatuse poolt koostatud ja nõukogu poolt heaks kiidetud majandusaasta aruannet mitte kinnitada ning nõuda uue aruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud tuhandetes eurodes, kui ei ole teisiti märgitud.

Muudatused raamatupidamis põhimõtetes ja esitusviisis

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud järjepidevuse ja võrreldavuse põhimõtete alusel, mis tähendab, et Kontsern järgib alati samu raamatupidamis põhimõtteid ja esitusviisi.

Raamatupidamis põhimõtteid ja esitusviisi muudetakse üksnes juhul, kui seda nõutakse uute või muudetud rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite (IFRS EL) ja nende tõlgenduste kohaselt või kui uus arvestuspõhimõte ja/või esitusviis annab objektiivsema ülevaate Kontserni finantsseisust, finantstulemustest ja rahavoogudest.

Arvestuspõhimõtete muutmisel esitatakse võrreldava perioodi andmed ümberarvutatuna nii, nagu oleks arvestuspõhimõtte kogu aeg kehtinud: arvestuspõhimõtete vahetusel võetakse arvesse IFRS EL standardites kehtestatud üleminekutingimusi.

Põhiaruannete esitusviisi muutmisel korrigeeritakse võrdlusandmeid nii, et need oleks vastavuses esitlusviisi muudatustega aruandeaastal. Hinnangute muutused kajastatakse aruandeperioodis ning hilisemates perioodides.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

31. 07. 2024

Signature / allkiri .....
KPMG, Tallinn

Uute standardite, olemasolevate standardite muudatuste ja standardite uute tõlgenduste mõju finantsaruannetele

Kontsernil muutusid alates 1. jaanuarist 2023 kohustuslikuks järgmised uued või muudetud standardid ja tõlgendused:

IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ ja IFRS rakendusjuhendi nr.2 „Olulisuse üle otsustamine“ muudatused:

Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine.

Standardi IAS 1 muudatuste eesmärk on aidata ettevõtetel avalikustada arvestuspõhimõtete kohta kasulikumat teavet:

- nõudes Kontsernilt vaid oluliste arvestuspõhimõtete avalikustamist;
- selgitades, et ebaoluliste tehingute, muude sündmuste või tingimustega seotud arvestuspõhimõtted on samuti ebaolulised ega vaja seetõttu avalikustamist, ja
- selgitades, et ka mitte kõik oluliste tehingute, muude sündmuste või tingimustega seotud arvestuspõhimõtted ei ole ettevõtte raamatupidamise aruande seisukohalt olulised.

Rahvusvaheliste Raamatupidamisstandardite Nõukogu muutis ka IFRS-i rakendusjuhendi nr 2, lisades juhise ja kaks lisanäidet olulisuse mõiste rakendamise kohta arvestuspõhimõtete avalikustamisel.

Muudatused on kooskõlas mõiste „olulisus“ täpsustatud määratlusega: „Teave arvestuspõhimõtete kohta on oluline, kui seda koos ettevõtte raamatupidamise aruandes sisalduva muu teabega käsitledes võib mõistlikult eeldada, et see mõjutab otsuseid, mida üldotstarbelise raamatupidamise aruande põhikasutajad selle raamatupidamise aruande alusel teevad“.

Kontsern on võtnud uued nõuded arvesse käesoleva aastaaruande koostamisel.

Standardi IAS 8 „Arvestuspõhimõtted, arvestushinnangute muutused ja vead“ muudatused

Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem; rakendatakse edasiulatuvalt. Lubatud on varasem rakendamine. Muudatustega võetakse kasutusele mõiste „arvestushinnangud“ uus määratlus: selgitatakse, et need on raamatupidamise aruandes esitatud rahalised summad, mille mõõtmisega kaasneb määramatus. Muudatustega selgitatakse ka arvestuspõhimõtete ja arvestushinnangute vahelist seost: täpsustatakse, et ettevõtte annab arvestushinnangu selleks, et saavutada arvestuspõhimõttega kehtestatud eesmärgi.

Ülalnimetatud muudatused ei avaldanud Kontsernil olulist mõju, kuna nendega antakse juhiseid selle kohta, kas muutusi tuleb käsitada hinnangute muutustena, arvestuspõhimõtete muutustena või vigadena.

Standardi IAS 12 „Tulumaks“ muudatused

Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine.

Muudatused selgitavad sellistest tehingutest tuleneva edasilükkunud tulumaksu arvestamist, mille puhul kajastatakse nii vara kui ka kohustist ning mõlema suhtes rakendatakse ühesugust maksustamist. Muudatustega kitsendatakse esmase kajastamise erandi rakendusala nii, et kõnealune erand ei kehti tehingutele, millest tekivad võrdsed ja tasaarvestatavad ajutised erinevused. Seetõttu peavad ettevõtted kajastama edasilükkunud tulumaksuvarasid ja -kohustisi ajutiste erinevuste suhtes, mis tekivad rendilepingu ja kasutuselt kõrvaldamise eraldise esmasel kajastamisel.

Kontserni hinnangul muudatused ei avaldanud Kontserni raamatupidamise aruandele olulist mõju.

Seni veel jõustumata standardid, tõlgendused ja avaldatud standardite muudatused

Järgmised uued ja muudetud standardid kohalduvad pärast 1. jaanuari 2024 algavatele aruandeperioodidele ja lubatud on varasem rakendamine. Kontsern ei ole ühtki neist uutest ja muudetud standarditest ennetähtaegselt kasutusele võtnud ja tema hinnangul ei avalda need jõustudes Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aruandele olulist mõju.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks
31. 07. 2024
Signature / allkiri .....
KPMG, Tallinn

Standardi IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ muudatused

Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2024 või hiljem; rakendatakse tagasiulatavalt. Lubatud on varasem rakendamine.

Standardi IAS 1 muudatuste eesmärk on aidata ettevõtetel avalikustada arvestuspõhimõtete kohta kasulikumat teavet:

„Kohustiste liigitamine lühi- või pikaajaliseks“;

„Eritingimustega pikaajalised kohustised“

Praeguste IAS 1 nõuete kohaselt liigitavad ettevõtted kohustise lühiajaliseks, kui neil ei ole tingimusteta õigust arveldamist edasi lükata vähemalt 12 kuud pärast aruandekuupäeva. 2020. aastal avaldatud muudatustega on loobutud nõudest, et õigus peab olema tingimusteta, ja selle asemel nõutakse, et õigus arvelduse edasilükkamiseks peab aruandekuupäeval eksisteerima ja sellel peab olema sisu (kohustiste liigitamist ei mõjuta juhtkonna kavatsused või hinnangud selle kohta, kas ettevõtte kasutab arvelduse edasilükkamise õigust või otsustab arveldada enne tähtaega).

2022. aastal avaldatud muudatustega selgitatakse veel, et kui arvelduse edasilükkamise õigus sõltub sellest, kas ettevõtte täidab laenukokkuleppes sätestatud tingimusi (eritingimusi), mõjutavad kohustise liigitamist lühi- või pikaajaliseks ainult need eritingimused, mida ettevõtte peab täitma aruandekuupäeval või enne seda. Eritingimused, mida ettevõtte peab täitma pärast aruandekuupäeva, ei mõjuta kohustise liigitust selle kuupäeva seisuga. Muudatustega nõutakse siiski, et ettevõtted avalikustaksid teabe selliste tulevaste eritingimuste kohta, et aidata kasutajatel mõista riski, et need kohustised võivad kuuluda tagasimaksmisele 12 kuu jooksul pärast aruandekuupäeva. Muudatustega selgitatakse ka seda, kuidas ettevõtte liigitab kohustise, mida ta saab tasuda oma aktsiate või osadega (nt konverteeritav võlg).

Standardi IAS 7 „Rahavoogude aruanne“ ja IFRS 7 „Finantsinstrumendid: avalikustatav teave“ muudatused

Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2024 või hiljem. Võrdlusandmete avalikustamine mis tahes varasema aruandeperioodi ja selle aruandeaasta alguse kohta, mil ettevõtte need muudatused esmakordselt rakendab, ei ole nõutav.

Muudatustega kehtestatakse täiendavad avalikustamisnõuded, mille kohaselt peab ettevõtte esitama oma tarnijate rahastamise kokkulepete kohta teavet, mis võimaldaks kasutajatel (investoritel) hinnata nende kokkulepete mõju ettevõtte kohustistele ja rahavoogudele ning ettevõtte avatust likviidsusriskile. Muudatusi kohaldatakse tarnijate rahastamise kokkulepete (mida nimetatakse ka tarneahela finantseerimiseks, võlgade finantseerimiseks või pöördfaktoringuks) suhtes, millel on kõik järgmised tunnused: - rahastuse andja (nimetatakse ka faktoringu andjaks) maksab summad, mille ettevõtte (ostja) oma tarnijatele võlgneb;

ettevõtte nõustub võla tasuma kokkulepete tingimuste kohaselt samal kuupäeval, kui makstakse tema tarnijatele, või hilisemal kuupäeval;

ettevõttele võimaldatakse pikendatud maksetähtaega või tingimused võimaldavad teha tarnijatele varasema makse, võrreldes asjaomase arve maksetähtajaga.

Muudatusi ei kohaldata siiski nõuete või varude rahastamise kokkulepetele.

IFRS 16 „Rendiarvestus“ muudatused

Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2024 või hiljem; rakendatakse tagasiulatavalt. Lubatud on varasem rakendamine.

Standardi IFRS 16 „Rendiarvestus“ muudatused mõjutavad seda, kuidas müüja-rentnik kajastab muutuvaid rendimakseid müügi-tagasirenditehingutes. Muudatustega kehtestatakse uus arvestusmudel muutuvmaksete jaoks ja nõutakse, et müüjad-rentnikud hindaksid ümber alates 2019. aastast sõlmitud müügi-tagasirenditehingud ja vajadusel korrigeeriks neid.

Muudatustega kinnitatakse järgmist:

esmasel kajastamisel võtab müüja-rentnik müügi-tagasirenditehingust tuleneva rendikohustise mõõtmisel arvesse muutuvaid rendimakseid;

Initialed for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks
31. 07. 2024
Signature / allkiri .....
KPMG, Tallinn

pärast esmast kajastamist rakendab müüja-rentnik rendikohustise hilisema kajastamisega seotud üldisi nõudeid selliselt, et ei kajasta temale alles jääva kasutusõigusega seotud kasumit ega kahjumit.

Müüja-rentnik võib kasutada teistsuguseid lähenemisviise, mis on kooskõlas uute hilisema mõõtmise nõuetega.

Nende muudatustega ei muudeta muude rendilepingute kajastamist peale müügi-tagasirenditehingu raames sõlmitud lepingute.

Muud muudatused

Ülejäänud uutel standarditel, standardite muudatustel ja tõlgendustel, mis pole veel jõustunud, ei ole eeldatavasti olulist mõju Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aruandele.

Arvestus- ja esitusvaluuta

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande esitusvaluuta on euro.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes esitatud näitajad on tuhandetes eurodes, kui ei ole teisiti märgitud.

Konsolideerimine

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab Kirde Investeeringud OÜ ning selle tütarettevõtete finantsnäitajaid konsolideerituna rida-realt. Tütarettevõtted konsolideeritakse alates kuupäevast, mil kontroll on Kontsernile üle läinud ning nende konsolideerimine lõpetatakse alates kuupäevast, mil Kontsernil kontrolli enam ei ole. Konsolideeritud finantsaruandeid esitav emettevõtte konsolideerib kõik tütarettevõtted, nii kohalikud kui ka välisriigis asuvad.

Tütarettevõtteks loetakse ettevõtet, mille üle Kontsernil on kontroll. Kontsernil on investeerimisobjekti üle kontroll, kui ta on avatud või tal on õigus muutuvale sissetulekule oma osalusest investeerimisobjektis ja tal on võime seda sissetulekut mõjutada võimu kaudu investeerimisobjekti üle ning võimu ja tulude vahel on seos. Kontrolli olemasolu hindamisel võetakse arvesse potentsiaalset hääleõigust, mida vaadeldaval hetkel on võimalik kasutada.

Tütarettevõtte finantsnäitajad on raamatupidamise aastaaruandes kajastatud rida-realt konsolideerituna, mille puhul kajastatakse emettevõtte ja tema tütarettevõtete finantsnäitajaid niimoodi kokku liidetuna nagu oleks tegemist ühe majandusüksusega.

Tütarettevõtted kasutavad oma aruannete koostamisel samu arvestuspõhimõtteid, mis emettevõttegi. Kõik kontsernisisesed tehingud, nõuded ja kohustused ning realiseerimata kasumid ja kahjumid Kontserni ettevõtete vahel toimunud tehingutelt on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes täies ulatuses elimineeritud. Realiseerimata kahjumeid ei elimineerita, kui on tegemist vara väärtuse langusega.

Vähemusosalus, milleks on see osa tütarettevõtete kasumist või kahjumist ning netovarast, mis ei kuulu Kontsernile, kajastatakse konsolideeritud kasumiaruandes ja finantsseisundi aruandes (omakapitali koosseisus) eraldi real.

Uued tütarettevõtted (äriühendused) kajastatakse konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes ostumeetodil.

Ostumeetodil kajastatavate äriühenduste soetusmaksumus jagatakse varade, kohustuste ja tingimuslike kohustuste õiglastele väärtustele omandamise kuupäeva seisuga. See osa soetusmaksumusest, mis ületab soetatud varade, kohustuste ja tingimuslike kohustuste õiglast väärtust, kajastatakse firmaväärtusena. Juhul, kui õiglase väärtus ületab soetusmaksumust, siis see vahe kajastatakse koheselt täies ulatuses perioodituluna (kasumiaruandes real "Muud äritulud").

Välisvaluutas kajastatud varad ja kohustused on ümber hinnatud aruandeperioodi lõpu valuutakursiga ning tulud ja kulud aruandeperioodi kaalutud keskmise valuutakursiga. Valuutakursivahedest tekkinud summa on kajastatud omakapitalis realiseerimata kursivahe reservina.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

31. 07. 2024

Signature / allkiri .....
KPMG, Tallinn

Investeeringud tütar- ja sidusettevõtetesse emaettevõtte konsolideerimata aruannetes

Emaettevõtte konsolideerimata finantsseisundi aruandes (esitatud lisas 28) on investeeringud tütar- ja sidusettevõtetesse kajastatud kapitaliosaluse meetodil. See tähendab, et investeering kajastatakse algselt tema soetusmaksumuses, milleks on omandamisel makstava tasu õiglase väärtus ning hiljem korrigeeritakse seda investori osaluse muutustes investeeringuobjekti omakapitalis, investeeringu väärtuse langusest tulenevate allahindlustega. Investeeringu raamatupidamisväärtuse võimalikku langust kontrollitakse juhtudel, kui mingid sündmused või asjaolude muutumine näitavad, et vara väärtus võib olla langenud alla tema raamatupidamisväärtuse. Kui sellised asjaolud on olemas, viib Kontsern läbi vara kaetava väärtuse hindamise. Kui hinnanguline kaetav väärtus on väiksem kui raamatupidamisväärtus, siis hinnatakse investeering alla kuni kaetava väärtuseni (kõrgem kahest: kasutusväärtus ja õiglase väärtus miinus müügikulutused). Allahindlus kajastatakse aruandeperioodi finantskuluna.

Tütarettevõtte poolt makstud dividendid kajastatakse finantstuluna sel hetkel, kui emaettevõttel tekib õigus neile dividendidele.

Finantsvarad ja -kohustused

I. Finantsvarad - Kajastamine ja esmane mõõtmine

Nõudeid ostjate vastu kajastatakse nende tekkimise hetkel. Kõik ülejäänud finantsvarad ja -kohustused kajastatakse siis, kui Kontsernist saab instrumendi lepinguline osapool.

Kontsern mõõdab esmasel kajastamisel finantsvara või -kohustust selle õiglasel väärtuses, millele on lisatud või millest on maha arvatud tehingukulutused, mis on otseselt seotud finantsvara omandamise või finantskohustuse emiteerimisega. Nõudeid ostjate vastu, mis ei ole seotud olulise finantseerimise komponendiga, võetakse esmasel kajastamisel arvele tehinguhinnas.

II. Klassifitseerimine ja edasine mõõtmine

Kontsern kajastab finantsvara edaspidi korrigeeritud soetusmaksumuses, õiglasel väärtuses läbi muu koondkasumi või õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande.

Finantsvarasid ei klassifitseerita ümber pärast nende esmast kajastamist, välja arvatud juhul, kui Kontsern muudab oma finantsvarade haldamise ärimudelit, sellisel juhul klassifitseeritakse kõik mõjutatud finantsvarad ümber ärimudeli muutusele järgneva esimese aruandeperioodi esimesel päeval.

Finantsvarasid mõõdetakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kui mõlemad järgmised tingimused on täidetud:

- finantsvara hoitakse ärimudeli raames, mille eesmärk on hoida finantsvara lepingupõhiste rahavoogude kogumiseks, ja
- finantsvara lepingutingimustest tulenevad kindlaksmääratud kuupäevadel rahavood, mis on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress.

Kontsern klassifitseerib korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavateks finantsvaradeks raha ja raha ekvivalendid, nõuded ostjate vastu, antud laenud ja muud nõuded.

Finantsvara mõõdetakse õiglasel väärtuses muutusega läbi muu koondkasumi, kui see vastab mõlemale järgmisele tingimusele ja seda ei ole määratud varana, mida kajastatakse õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande:

- instrumente hoitakse ärimudelis, mille eesmärk on saavutada nii lepinguliste rahavoogude kogumine kui ka finantsvarade müük; ja
- lepingutingimused tagavad kindlatel kuupäevadel rahavood, milleks on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress.

Kõik finantsvarad, mis ei ole klassifitseeritud mõõdetavateks korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglasel väärtuses läbi muu koondkasumi nagu on eelpool kirjeldatud, mõõdetakse õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.

Esmasel kajastamisel võib Kontsern õiglasel väärtuses läbi kasumiaruande mõõdetavaks määratleda ka finantsvarad, mis vastavad kas korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglasel väärtuses läbi muu

koondkasumi kajastamise tingimustele, kui see kas kõrvaldab või vähendab oluliselt mõõtmise või kajastamise järjepidevusetust, mis muul juhul tekiks varade või kohustuste mõõtmisest või nendelt saadavate kasumite või kahjumite kajastamisest erinevatel alustel.

Finantsvarad – edasine mõõtmine ning kasum ja kahjum

Korrigeeritud soetusmaksumus	Antud varad kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Korrigeeritud soetusmaksumusest arvatakse maha kahjum vara väärtuse langusest. Intressitulu, kasum või kahjum valuutakursi muutusest ning väärtuse langus kajastatakse kasumiaruandes. Kajastamise lõpetamisel tekkinud kasum või kahjum kajastatakse kasumiaruandes.
Finantsvarad õiglasel väärtuses läbi kasumiaruande	Antud varasid mõõdetakse õiglasel väärtuses. Puhaskasum ja -kahjum, sealhulgas intressi- või dividenditulu, kajastatakse kasumiaruandes.

Finantskohustused – klassifitseerimine, edasine mõõtmine ning kasumid ja kahjumid

Finantskohustused klassifitseeritakse mõõdetuna kas korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Finantskohustus klassifitseeritakse õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, kui seda hoitakse kauplemise eesmärgil, see on tuletisinstrument või see on sellisena kajastatud esmasel kajastamisel. Finantskohustused õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande hinnatakse õiglasel väärtuses ning puhaskasum ja -kahjum, sealhulgas mis tahes intressikulud, kajastatakse kasumiaruandes.

Muud finantskohustused kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Intressikulud ja kasum või kahjum valuutakursi muutusest kajastatakse kasumiaruandes. Kajastamise lõpetamisel tekkinud kasum või kahjum kajastatakse läbi puhaskasumi.

III. Kajastamise lõpetamine

Finantsvara

Kontsern lõpetab finantsvara kajastamise siis ja ainult siis, kui lepingujärgsed õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõpevad või kui Kontsern kannab finantsvara üle ning üleandmine vastab kajastamise lõpetamise kriteeriumitele. Kontsern annab lepinguliste rahavoogude saamise õiguse üle tehingus, mille puhul antakse üle kõik finantsvara omamisega seotud riskid ja hüved või kus Kontsern ei anna üleandmise käigus finantsvara omamisega seotud riske ja hüvesid, kuid Kontsernil ei säili kontrolli finantsvara üle.

Tehingud, millega Kontsern annab üle oma finantsaruannetes kajastatud varad, kuid Kontsern säilitab kõik või põhilised üleantud varade riskid ja hüved, siis sellistel juhtudel üleantud vara kajastamist Kontsern ei lõpeta.

Finantskohustused

Kontsern eemaldab finantskohustuse oma finantsseisundi aruandest siis ja ainult siis, kui see on kustutatud. See tähendab kui lepingus määratletud kohustus on täidetud, tühistatud või aegunud. Kontsern lõpetab finantskohustuse kajastamise, kui finantskohustuse tingimusi muudetakse nõnda, et kohustuse rahavood on oluliselt erinevad esialgselt kohustusest. Sellisel juhul kajastatakse muudetud tingimustel põhinevat uut finantskohustust õiglasel väärtuses.

Erinevus lõpetatud finantskohustuse või teisele osapoolle üleantud finantskohustuse (või finantskohustuse osa) raamatupidamisliku jääkmaksumuse ja makstud tasu, sealhulgas kõigi üleantud mitterahaliste varade või võetud kohustuste vahel kajastatakse läbi puhaskasumi.

Saldeerimine

Finantsvarad ja -kohustused tasaarvestatakse ja kajastatakse netosummana finantsaruandes siis ja ainult siis, kui Kontsernil on sel hetkel seaduslik õigus summasid tasaarveldada ja Kontsernil on teadlik kavatsus need kas tasuta netopõhiselt või realiseerida vara ja tasuta samaaegselt kohustus.

IV. Finantsvarade väärtuse langus

Kontsern rakendab väärtuse languse kajastamisel oodatava krediidikahjumi mudelit korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade suhtes.

Kontsern mõõdab väärtuse langust summas, mis võrdub eluea jooksul oodatavate krediidikahjumitega, välja arvatud finantsvarad, mille väärtuse langus mõõdetakse summas, mis võrdub 12 kuu jooksul oodatavate krediidikahjumitega:

- muud nõuded;
- raha ja raha ekvivalendid, mille krediidirisk ei ole pärast esmast kajastamist märkimisväärselt suurenenud.

Kontsern rakendab kõigi ostjate vastu tekkinud nõuete eeldatava krediidikahjumi kajastamisel standardis IFRS 9 sätestatud lihtsustatud meetodit, mis lubab moodustada allahindluse reservi kehtivusaja jooksul eeldatava krediidikahjumi summas.

Kontsern kajastab alati nõuetele ostjate vastu moodustatud allahindluse summas, mis võrdub nende kehtivusaja jooksul eeldatavalt tekkiva krediidikahjumiga. Nimetatud varade eeldatava krediidikahjumi hindamiseks kasutatakse eraldiste moodustamise maatriksit, mis põhineb Kontserni ajaloolisel krediidikahjumi kogemusel, mida korrigeeritakse konkreetsete deebitoridega seotud tegurite, üldiste majandustingimuste ning vajadusel raha ajaväärtusega. Eeldatavad krediidikahjumid on tõenäosusega kaalutud hinnangulised krediidikahjumid. Krediidikahjum on vahe lepingujärgsete rahavoogude ja Kontserni poolt oodatavate rahavoogude vahel, mida diskonteeritakse finantsvara efektiivse intressimääraga.

Igal aruandekuupäeval hindab Kontsern, kas korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade krediidikvaliteet on langenud. Finantsvara krediidikvaliteet on langenud, kui on toimunud üks või mitu sündmust, mis avaldavad selle finantsvara eeldatavatele tulevastele rahavoogudele negatiivset mõju.

Asjaolud, mis annavad indikatsiooni, et finantsvara krediidikvaliteet on langenud, on järgmised:

- võlgniku olulised finantsraskused,
- lepingu rikkumine (kohustuste mittetäitmine või tähtajaks tasumata jätmine),
- laenu või ettemakse restruktureerimine tingimustel, mida Kontsern muul juhul ei oleks teinud,
- on tõenäoline, et võlgnik satub makseraskustesse.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade väärtuse languse võrra vähendatakse varade raamatupidamislikku maksumust.

Varud

Varud võetakse arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukuludest, tootmiskuludest ja muudest otsestest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Varude kuludes kajastamisel ja varude raamatupidamisväärtuse arvutamisel kasutatakse kaalutud keskmise soetusmaksumuse meetodit. Lõpetamata- ja valmistoodangu puhul on tootmise üldkulud varudele jagatud lähtudes Kontserni normaalsetest tootmismahjust.

Valmis-, pool- ja lõpetamata toodang on võetud arvele tootmisomahinnas, mis koosneb nendest otsestest ja kaudsetest tootmisväljaminekutest (tootmise otsesed ja kaudsed kulud), millela varud ei oleks praeguses asukohas ja seisundis.

Varud hinnatakse lähtudes sellest, kumb on madalam, kas nende soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus. Materjale ja lõpetamata toodangut hinnatakse alla juhul, kui nendest valmistatavate valmistoodete hinnanguline soetusmaksumus ületab samade valmistoodete neto realiseerimisväärtuse. Varude hindamisel neto realiseerimisväärtusesse kajastatakse allahindlusest tulenevad kulud allahindluse perioodil kasumiaruande kirjel „Müüdüd toodangu kulu“.

Inventuuri käigus tuvastatud puudu- või ülejääke kajastatakse kasumiaruandes muudes ärituludes või –kuludes.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringuna kajastatakse kinnisvara (maa või ehitus, ehitise osa või mõlemad), mida hoitakse (omanikuna või rentnikuna) renditulu teenimise, kinnisvara väärtuse kasvu või mõlemal eesmärgil, mitte aga kasutamiseks kaupade tootmisel, teenuste osutamisel või halduslikel eesmärkidel.

Kinnisvarainvesteering kajastatakse esialgselt selle soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja kõikidest ostuga otseselt seotud kulutustest. Kinnisvarainvesteeringute edasine kajastamine toimub õiglasel väärtusel, mille aluseks on litsentseeritud kinnisvarahindajate hinnangud.

Muutused kinnisvarainvesteeringute õiglasel väärtusel kajastatakse perioodi kasumiaruandes muudes ärituludes ja –kuludes.

Materiaalne põhivara

Esmane kajastamine

Materiaalseks põhivaraks loetakse materiaalsed objektid ja olulisema väärtusega varuosad ja paigaldamata seadmed, mis kuuluvad Kontsernile või mida renditakse ja mida kasutatakse kaupade tootmiseks või teenuste osutamiseks, rendile andmiseks või halduseesmärkidel (sh ka turvalisuse või keskkonnakaitsega seotud) ja mida eeldatavasti kasutatakse pikema perioodi jooksul kui üks aasta.

Materiaalse põhivara objekt kajastatakse varana siis, kui on tõenäoline, et majandusüksus saab objektist tulevast majanduslikku kasu ja objekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta.

Materiaalne põhivara võetakse arvele soetusmaksumuses, mis on vara omandamiseks makstud raha või raha ekvivalentide summa või muu makstud tasu õiglane väärtus selle omandamisel või ehitamise ajal.

Vara soetusmaksumus koosneb:

a) selle ostuhinnast, mille hulka kuuluvad impordimaksud ja mittetagastatavad maksud, pärast allahindluste ja hinnaalandite mahaarvamist;

b) otsestest kulutustest, mis on seotud vara juhtkonna poolt ette nähtud asukohta ja tööseisundisse viimisega, näiteks: töötasud, mis tulenevad otseselt materiaalse põhivara objekti ehitamisest või omandamisest, varaobjekti projekteerimiskulud, asukoha ettevalmistamise kulud, transpordikulud seoses vara viimisega tema asukohta, notaritasud, riigilõivud, vara valmistamisel kasutatud põhivara amortisatsioon, paigaldus- ja monteerimiskulud, vara valmistamisega seoses kasutatud materjalid ja töövahendid ning vara töökorra testimisega seotud kulud, arvates maha testimise käigus toodetud toodangu müügist saadud tulu.

c) vara demonteerimise ja teisaldamise ning selle asukoha taastamise kulutuste esialgsel hinnangul, milleks Kontsern on võtnud kohustuse kas objekti omandamisel või ehitamisel.

Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest olulistest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid arvele eraldi varaobjektidena, määrates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt nende kasulikule elueale. Soetusmaksumuse jagamisel komponentide vahel lähtutakse olulisuse printsiibist.

Lõpetamata ehitusena näidatakse oma tarbeks valmistatavatele põhivaraobjektidele tegelikult tehtud väljaminekuid. Kui objekti otstarbekohasesse kasutusvalmidusse viimine võtab olulisel määral aega ning seda finantseeritakse laenuga (või muu võlainstrumendiga), peab otseselt varaobjekti valmistamisega seotud laenukasutuse kulutusi (sh intresse, mis on arvatud kasutades sisemise intressimäära meetodit) kapitaliseerima antud objekti soetusmaksumusse. Laenukasutuse kulutusi kapitaliseeritakse hetkest, mil need kulutused on tekkinud (s.o laen on võetud) ning vara valmistamist on alustatud. Laenukasutuse kulutuste kapitaliseerimine lõpetatakse hetkest, mil vara on olulisel osal valmis ja majandusüksuse poolt vastu võetud otstarbekohaseks kasutamiseks. Omavalmistatud vara maksumus määratakse kindlaks samade põhimõtete alusel, mida kasutatakse omandatud vara puhul. Lõpetamata ehitus võetakse põhivarana arvele vara vastuvõtmisakti alusel kus on määratletud vara kasulik eluiga.

Materiaalse põhivara maksumusele ei lisandu haldus- ja muud üldkulud.

Sihtfinantseerimise käigus saadud põhivara soetusmaksumus määratakse vastavalt antud arvestuspõhimõtetes kirjeldatud osale „Sihtfinantseerimine“.

Kulumi arvestus

Põhivara objekti arvele võtmisel määratakse tema kasulik eluiga ja selle alusel arvestatakse amortisatsiooninormi. Erandiks on piiramatult kasutusega objektid (maa, püsiva väärtusega kunstiteosed, raamatud jne), mida ei amortiseerita. Varaobjekti hakatakse amortiseerima alates

hetkest, kui ta on kasutusvalmis (juhtkonna poolt ette nähtud asukohta ja tööseisundisse viidud) ja seda tehakse, kuni vara on täielikult amortiseerunud või maha kantud. Kui täielikult amortiseerunud vara on kasutuses, hoitakse seda null-jääkväärtuses finantsseisundi aruandes kuni vara eemaldatakse kasutusest.

Põhivarade amortiseerimisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsiooni arvestatakse üks kord kuus ja arvelevõtmise kuul arvestatakse amortisatsiooni arvelevõtmise päevale järgnevast päevast. Amortisatsiooni arvestamine lõpetatakse põhivara väljalangemise kuupäevale järgnevast kuupäevast. Ajutiselt kasutusest eemaldatud vara amortiseerimist ei peatata.

Põhivara kasulik eluiga vaadatakse üle vähemalt kord iga majandusaasta lõpus. Materiaalse põhivara liikidele on määratud järgmised kasulikud eluead ja amortisatsiooninormid:

Põhiva liik	Amortisatsiooninorm	Kasulik eluiga
Maa	0 %	Ei amortiseerita
Hooned	2-10 %	10-50 aastat
Rajatised	2-10 %	10-50 aastat
Masinad ja seadmed	7-34 %	3-14 aastat
Transpordivahendid	10-50 %	2-10 aastat
Muu materiaalne põhivara	10-25 %	4-10 aastat

Hilisemad kulutused

Remondiväljaminekud ja muud tehnilise hooldusega seotud väljaminekud, mis taastavad või säilitavad objekti algset seisukorda või kasulikku tööiga, kantakse perioodikuludesse.

Mõne materiaalse põhivara objekti osasid tuleb korrapäraste ajavahemike järjel asendada. Materiaalse põhivara objekte võib soetada ka harva toimuva asendamise eesmärgil. Vastavalt arvele võtmise põhimõttele kajastatakse materiaalse põhivara raamatupidamisväärtuses selle põhivara objekti osa asendamisega seotud tekkepõhised kulutused juhul, kui see on kooskõlas arvele võtmise kriteeriumitega. Asendatud osade kajastamine lõpetatakse vastavalt kajastamise lõpetamise sätetega.

Juhul, kui materiaalse põhivara objektil vahetatakse välja mõni komponent, lisatakse uue komponendi soetusmaksumus objekti soetusmaksumusele juhul, kui see vastab põhivara mõistele ja vara kajastamise kriteeriumile. Asendatav komponent kantakse finantsseisundi aruandest välja isegi juhul, kui see ei olnud eelnevalt eraldi komponendina arvel. Juhul kui asendatava komponendi algne maksumus ei ole teada, leitakse hinnanguline soetusmaksumus, millest lahutatakse maha arvestuslik kulum.

Kaevanduse läbindustööde käigus tekkivate kulude kajastamine

Arvestuspõhimõtte väljatöötamisel on Kontserni juhtkond kasutanud tõlgenduse IFRIC 20 „Paljanduskulud pealmaakaevanduse tootmisetapis“ analoogiat. Põlevkivikaevanduse tootmisetapis tehtavate läbindustööde käigus rajatakse parem ligipääs põlevkivile ning paremat juurdepääsu saab üldjuhul kasutada kuni kaevanduse eluea lõpuni. Kontsern eristab läbindustööde käigus tekkivat kahte liiki kasu:

- parem juurdepääs põlevkivile; ja
- toodetud põlevkivi müügil realiseeruv kasu.

Sellisel määral, nagu läbinduse käigus saadav kasu realiseerub toodetud varuna, kajastab Kontsern läbindustööde käigus tekkivaid tootmiskulusid (läbinduskulud) kooskõlas IAS 2 *Varud* põhimõtetega. Sellisel määral, nagu kasu seisneb paremas juurdepääsus põlevkivile, kajastab Kontsern need kulud põhivarana, kui on täidetud järgmised tingimused:

- tõenäoliselt saab Kontsern tulevikus majanduslikku kasu läbindusega tekitatud paremast juurdepääsust põlevkivile;
- Kontsern suudab kindlaks teha põlevkivilasundi, millele juurdepääs on paranenud; ja
- põlevkivilasundiga, millele juurdepääs paranes, seostatavaid kulusid saab usaldusväärset mõõta.

Läbinduse käigus tekkivat põhivara kajastatakse olemasoleva materiaalse põhivara parendusena. Läbinduse käigus tekkiva põhivara soetusmaksumus määratakse kindlaks võrreldes läbinduse käigus

toodetud varude maksumust varude maksumusega tavapärase tootmistegevuse käigus. Põhivarana kajastatud läbinduskulu amortiseeritakse kuludesse perioodi jooksul, mil Kontsern läbinduse käigus tekkinud paremat juurdepääsu põlevkivile kasutab.

Ümberhindlus

Materiaalse põhivara edasisel kajastamisel rakendatakse soetusmaksumuse või ümberhindluse meetodit sõltuvalt sellest, millisesse põhivaraklassi põhivara kuulub.

Ümberhindluse meetodi kohaselt kajastatakse materiaalne põhivara pärast esmast arvelevõtmist ümberhinnatud väärtuses, mis on võrdne selle õiglase väärtusega ümberhindluse kuupäeval, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja hilisemad vara väärtuse langusest tingitud kahjumid. Meetodit rakendatakse iga materiaalse põhivara liigi suhtes tervikuna. Ümberhindluse meetodil kajastatakse järgmisi põhivara liike:

- hooned;
- rajatised;
- transpordivahendid;
- muud masinad ja seadmed.

Ümberhindluste sagedus sõltub õiglase väärtuse muutustest. Kui õiglase väärtus erineb oluliselt selle vara jääkmaksumusest, on vajalik põhivara ümberhindlus.

Kui õiglase väärtuse muutused on ebaolulised, võib objekti ümberhindamine olla vajalik vaid 3-5 aasta tagant.

Kontsern kasutab põhivarade õiglase väärtuse määramisel vastavalt olukorrale ühte või mitut järgnevat kolmest laialt kasutatavast hindamistehnikast:

- turumeetod – kasutatakse hindu ja muud asjakohast teavet, mis saadakse identsete või võrreldavate varade, kohustuste või varade ja kohustuste rühmaga (nt äri) tehtud tehingutest;
- tulumeetod – muudab vara, kohustuste või varade ja kohustuste rühma poolt genereeritud tulevased rahavood üheks hetke diskonteeritud summaks;
- kulumeetod – kajastab summat, mida määramise hetkel nõutaks vara teenindusvõime asendamiseks, ja vajadusel sellest lahutatud allahindlused tulenevalt vara füüsilise seisukorra halvenemisest ning tehnilisest ja majanduslikust vananemisest.

Kontsern valib põhivarade õiglase väärtuse määramiseks tavaliselt selle hindamistehnika, mis on vastavas olukorras kõige sobilikum ja mille puhul on olemas piisavalt andmeid õiglase väärtuse määramiseks, kasutades maksimaalselt asjakohaseid jälgitavaid sisendeid ja minimaalselt mittejälgitavaid sisendeid. Põhivara ümberhindluse läbiviimisel kasutatava hindamistehnika eesmärk on määrata hind, mille eest toimuks määramiskuupäeval, hetkel kehtival turutingimustel, turuosaliste vaheline tavapärase tehing põhivara müügiks.

Õiglase väärtus klassifitseeritakse kolmele erinevale tasemele sõltuvalt sellest, mis sisendeid kasutati õiglase väärtuse määramisel:

1. tase – identsete varade või kohustuste noteeritud hinnad aktiivsetel turgudel;
2. tase – muud sisendid kui 1. tasemele liigitatud noteeritud sisendid, mis on vara või kohustuse puhul otseselt või kaudselt jälgitavad;
3. tase – vara või kohustuste puhul kasutatavad sisendid, mis ei põhine jälgitavatel turuandmetel.

Kui põhivara õiglase väärtuse määramisel kasutatavad sisendid langevad erinevatele tasemetele, siis klassifitseeritakse põhivara õiglase väärtus samale tasemele, millele langeb määramisel kasutatud oluliste sisendite madalaim tase. Tulenevalt jälgitavate sisendite vähesusest klassifitseeruvad Kontserni põhivarad üldjuhul õiglase väärtuse 3. tasemele.

Hoonete õiglase väärtus määratakse üldjuhul pädevate litsentseeritud hindajate poolt.

Kui materiaalse põhivara objekt hinnatakse ümber, siis ümberhindluse kuupäevaks lahutatakse akumulieeritud kulum maha vara soetusmaksumusest.

Kui vara jääkmaksumust ümberhindluse tulemusel suurendatakse, kajastatakse seda suurendamist krediidikandega läbi muu koondkasumi ümberhindluse reservi real. Suurendamist kajastatakse läbi

kasumiaruande selles ulatuses, mis katab sama vara ümberhindlusest eelnevalt kasumiaruandes kajastatud väärtuse vähenemisest tulenenud kahjumeid.

Kui vara jääkmaksumust ümberhindluse tulemusel vähendatakse, kajastatakse seda vähendamist kasumiaruandes. Ümberhindlusest tulenev vähendamine debiteeritakse muu koondkasumi kaudu ümberhindluse reservi reale, ulatuses, mis ei ületa sama vara varasemast ümberhindlusest tulenevat kreditsaldot.

Põhivara ümberhindamise reservi amortiseeritakse jaotamata kasumisse sama põhivara kasuliku eluea jooksul.

Juhul, kui vara eemaldatakse kasutamisest või võõrandatakse, siis liidetakse omakapitalis kajastatud materiaalse põhivara ümberhindluse reserv jaotamata kasumile.

Ümberhindamise reservi muutusi on kirjeldatud lisan 13.

Järgmised materiaalse põhivarade liigid kajastatakse soetusmaksumuse meetodil:

- maa;
- muu materiaalne põhivara;
- lõpetamata ehitised.

Väärtuse vähenemine

Juhul, kui on põhjust eeldada, et teatud materiaalse või immateriaalse põhivara objekti kaetav väärtus võib olla langenud alla tema raamatupidamisväärtuse, viiakse läbi vara väärtuse test ning vajadusel hinnatakse vara alla.

Vara kaetav väärtus on kas selle vara või raha teeniva üksuse õiglane väärtus, millest on maha arvatud müügikulud või kasutusväärtus olenevalt sellest, kumb neist on suurem.

Kasutusväärtuse hindamisel diskonteeritakse hinnangulisi tulevasi rahavoogusid diskontomääraga, mis väljendab hetke turuväärtuse suundumusi ja varaga seotud spetsiifilisi riske. Vara väärtuse languse testimiseks grupeeritakse varad kõige väiksemasse võimalikku varade gruppi, mille pidevast kasutamisest on võimalik rahavoogusid eristada ning mis on olulises osas sõltumatud teistest varadest või varade gruppidest (raha genereerivatest üksustest) saadavatest rahavoogudest. Väärtuse languse testimise eesmärgil on äriühendusest tekkinud firmaväärtused jagatud Kontserni nendele raha genereerivatele üksustele, mis peaksid saama konkreetsest äriühendusest tekkivast sünergiast majanduslikku kasu.

Vara väärtuse langemine kajastatakse kahjumina, kui vara või selle raha genereeriva üksuse raamatupidamisväärtus ületab selle hinnangulist kaetavat väärtust. Vara väärtuse langemisest tekkinud kahjumid kajastatakse perioodi kuludes. Raha genereeriva üksuse väärtuse langemisest tekkinud kahjumit kajastatakse esmalt selleks, et vähendada üksusele omistatud firmaväärtuse raamatupidamisväärtust ning seejärel proportsionaalselt üksuse (üksuse grupi) muude varade raamatupidamisväärtust.

Allahindluse summa näidatakse kasumiaruandes müüdüd toodangu, üldhaldus- või turustuskuludena.

Kui endine olukord taastub, korrigeeritakse materiaalse või immateriaalse põhivara objekti raamatupidamisväärtust. Korrigeeritud maksumuse ülempiiriks on põhivara või immateriaalse vara jääkväärtus enne allahindlust, millest on maha arvatud see kulum, mida oleks arvestatud allahindluse ajavahemikul, kui allahindlust ei oleks toimunud. Allahindluse tühistamist kajastatakse aruandeaasta kasumiaruandes allahindluse kahjumi vähendamisena.

Kajastamise lõpetamine

Materiaalse põhivara objekti jääkmaksumuse kajastamine finantsseisundi aruandes lõpetatakse, kui objekt on kasutamiskõlbmatuks muutunud; seoses objekti müügiga; kapitalirendile andmisega; inventuuri käigus tuvastatud puudujääkiga; kui vara kasutamisest ega võõrandamisest ei eeldata tulevast majandusliku kasu ja muude võimalike võõrandamistega.

Kahjum põhivara kajastamise lõpetamisel kajastatakse kasumiaruandes muudes ärikuludes.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

31. 07. 2024

Signature / allkiri .....
KPMG, Tallinn

Immateriaalne põhivara

Immateriaalseks varaks klassifitseeritakse füüsilise substantsita vara, mida Kontsern kavatseb kasutada pikema perioodi jooksul, kui üks aasta.

Kolmandatelt osapooltelt soetatud immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja soetamisega otseselt seotud kulutustest.

Edaspidi kajastatakse immateriaalset põhivara soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud amortisatsioon ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Edaspidine kajastamine sõltub sellest, kas tegemist on piiratud elueaga varaga või määramata elueaga varaga.

Piiratud elueaga immateriaalne põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, miinus akumulieeritud amortisatsioon ja võimalikud vara väärtuse langustest tulenevad kahjumid. Selliseid varasid amortiseeritakse lineaarsel meetodil, lähtudes konkreetse vara kasulikust elueast.

Immateriaalse põhivara gruppidele on määratud järgmised kasulikud eluead ja amortisatsiooninormid:

Põhivara liik	Amortisatsiooninorm	Kasulik eluiga
Litsentsid	10-20%	5-10 aastat
Patendid	5-20 %	5-20 aastat

Piiratud kasutuseaga immateriaalne vara hinnatakse alla tema kaetavale väärtusele (kõrgemale kahest – kas õiglane väärtus miinus müügikulutused või kasutusväärtus), kui see on madalam vara raamatupidamisväärtusest. Vara väärtuse test hindamaks, kas vara kaetav väärtus on langenud alla selle raamatupidamisväärtuse, viiakse läbi siis, kui on indikatsioone, et vara väärtus võib olla langenud alla raamatupidamisväärtust.

Iga aruandeperioodi lõpu seisuga hinnatakse, kas on indikatsioone, mis viitavad sellele, et varem kajastatud allahindlus ei ole enam põhjendatud. Juhul, kui esineb selliseid indikatsioone, leitakse vara kaetav väärtus ja vajadusel tühistatakse varem kajastatud allahindlus. Allahindluse tühistamine kajastatakse selle perioodi, mil tühistamine aset leidis, kulu vähendusena.

Määramata kasuliku elueaga immateriaalseid varasid (sh firmaväärtus) ei amortiseerita, kuid nende väärtuse kontrollimiseks tuleb iga aruandeperioodi lõpus viia läbi väärtuse test.

Arendusväljaminekud on kulutused, mida tehakse uurimistulemuste rakendamisel uute konkreetse toodete ja teenuste väljatöötamiseks. Arendusväljaminekud kapitaliseeritakse juhul, kui Kontsern suudab tõendada, et immateriaalse vara kasutus- või müügikõlblikuks saamine on tehniliselt võimalik; Kontsern kavatseb immateriaalse vara valmis saada ja seda kasutada või müüa; Kontsernil on võimalik immateriaalset vara kasutada või müüa ning on võimalik hinnata immateriaalsest varast tulevikus tekkivat tulu; Kontsernil on immateriaalse vara arendamise lõpetamiseks ja kasutamiseks või müümiseks olemas piisavad tehnilised, rahalised ja muud vahendid ning arendusprojektiga seotud kulutusi on võimalik usaldusväärsetl mõõta.

Uue majandusüksuse asutamisega seotud väljaminekuid, uue teadusliku või tehnilise informatsiooni kogumise eesmärgil läbi viidud uuringutega seotud kulutusi ning koolituskulused ei kapitaliseerita.

Hüvitised töötajatele

Töötajate lühiajalised hüvitised hõlmavad palka ja sotsiaalmakse, töölepingu ajutise peatumisega seotud hüvitisi s.o. puhkusetasud või muud seesugused tasud eeldusel, et töölepingu ajutine peatumine leiab aset 12 kuu jooksul pärast selle perioodi lõppu, mil töötaja tööd tegi, ning muid hüvitisi, mis tuleb välja maksta 12 kuu jooksul pärast selle perioodi lõppu, mil töötaja tööd tegi. Kui aruandeperioodi jooksul on töötaja osutanud teenuseid, mille vastutasuks on põhjust eeldada hüvitise maksmist, moodustab Kontsern prognoositava hüvitise summa ulatuses kohustuse (viitvõla), millest arvatakse maha kõik juba tasutud summad.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

31. 07. 2024

Signature / allkiri .....
KPMG, Tallinn

Eraldised ja tingimuslikud kohustused

Kontsern moodustab eraldisi nende kohustuste osas, mille realiseerumise aeg või summa pole kindlad. Eraldise suuruse ja realiseerumisaja määramisel tuginetakse juhtkonna või vastava ala ekspertide hinnangutele.

Eraldis kajastatakse juhul, kui Kontsernil on enne aruandeperioodi lõpu seisuga tekkinud juriidiline või tegevusest tingitud kohustus, eraldise realiseerumine ressursside väljamineku näol on tõenäoline (üle 50 %) ning eraldise suurus on usaldusväärselt määratav.

Eraldise realiseerumisega kaasnevaid kulutusi hinnatakse aruandeperioodi lõpu seisuga ning eraldise suurst hinnatakse uuesti iga aruandeperioodi lõpus. Juhul, kui eraldis realiseerub tõenäoliselt rohkem kui ühe aasta pärast, kajastatakse seda diskonteeritud nüüdisväärtuses. Diskonteerimisel võetakse aluseks sarnaste kohustuste suhtes turul valitsev intressimäär.

Kontsern moodustab eraldised kahjumlike lepingute jaoks. Kahjumlik leping on selline leping, mille täitmisega kaasnevad kulutused ületavad lepingust saadavat majanduslikku tulu. Eraldis kajastatakse summas, mis on võrdne lepingu täitmisega kaasnevale kahjumile (s.o lepingust tulenevad tulud miinus lepingu täitmisega kaasnevad kulud).

Tingimuslikeks kohustusteks klassifitseeritakse need kohustused, mille realiseerumise tõenäosus jääb alla 50% või nende suuruse hindamine ei ole usaldusväärne. Tingimuslikud kohustused avalikustatakse konsolideeritud aastaaruande lisades.

Rendiarvestus

Lepingu sõlmimisel hindab Kontsern, kas leping on rendileping või kas leping sisaldab endas renti. Leping on rendileping (või sisaldab endas renti), kui leping annab õiguse kontrollida ja kasutada kindlaksmääratud vara teatud aja jooksul tasu eest. Hindamaks, kas leping annab õiguse kontrollida ning kasutada vara, kasutab Kontsern IFRS 16 rendi definitsiooni.

Kontsern kui rentnik

Rendikomponenti sisaldava lepingu sõlmimisel või muutmisel jaotab Kontsern lepingus sisalduva tasu igale rendikomponendile selle eraldiseisva hinna alusel.

Kontsern kajastab kasutusõiguse vara ja rendikohustust rendi alguse kuupäeval. Kasutusõiguse vara mõõdetakse algselt soetusmaksumuses, mis koosneb rendikohustuse algsummast. Rendikohustuse algsummat korrigeeritakse tehtud ettemaksete võrra, tehtud otseste kulutuste võrra ning taastamiskulude võrra (mis tulenevad vara demonteerimisest ning taastamisest). Saadud summast on maha arvatud saadud rendisoodustused.

Kasutusõiguse vara amortiseeritakse lineaarsel meetodil rendi alguskuupäevast kuni rendiperioodi lõpuni, välja arvatud juhul, kui rendilepinguga antakse alusvara omandiõigus Kontsernile rendiperioodi lõpus üle või kui kasutusõiguse vara jääkväärtus viitab sellele, et Kontsern plaanib kasutada vara väljaostuoptiooni. Sellisel juhul amortiseeritakse kasutusõiguse vara alusvara kogu kasuliku eluea jooksul, mis määratakse samadel alustel nagu vastavate Kontserni poolt omatavate materiaalsete põhivarade puhul. Lisaks vähendatakse kasutusõiguse vara väärtuse langusest tulenevate kahjumite korral. Samuti korrigeeritakse kasutusõiguse vara ning rendikohustust teatud ümberhindamistel.

Rendikohustust mõõdetakse algselt rendimaksete nüüdisväärtuses, mida ei ole veel makstud rendisuhte alguskuupäevaks, kasutades rendi sisemist intressimäära või kui seda määra ei ole võimalik kindlaks teha, siis alternatiivset laenuintressimäära. Üldjuhul kasutab Kontsern diskontomäärana alternatiivset laenuintressimäära.

Kontsern leiab alternatiivse laenuintressimäära kasutades selleks erinevaid finantseerimisallikaid. Saadud sisendeid korrigeeritakse, võttes arvesse renditingimusi ja renditava vara tüüpi, et jõuda renditavale varale sobiva alternatiivse laenuintressimäärani.

Initialed for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks
31. 07. 2024
Signature / allkiri .....
KPMG, Tallinn

Rendikohustuses sisalduvate rendimaksete hulka kuuluvad järgmised osad:

- fikseeritud maksed (sealhulgas sisuliselt fikseeritud rendimaksed)
- trahvid rendilepingu katkestamisel (kui katkestamine on piisavalt kindel)
- väljaostuhind (kui vara ost on piisavalt kindel)
- garanteeritud jääkväärtus (makstava summa eeldatav väärtus)
- indeksist või määrast sõltuvad rendimaksed.

Rendikohustust mõõdetakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Rendikohustust arvutatakse ümber siis, kui tulevastes rendimaksetes on muutusi, mis tulenevad indeksist või määrast, kui muutub hinnang garanteeritud jääkväärtuse summa osas või kui Kontsern muudab oma hinnangut selle osas, kas soovitakse kasutada vara väljaostu, rendi pikendamise või lõpetamise võimalusi. Samuti mõõdetakse rendikohustust ümber kui muutuvad fikseeritud maksed (sealhulgas sisuliselt fikseeritud rendimaksed).

Kui rendikohustust hinnatakse ümber ülal loetletud põhjuste tõttu, tehakse kasutusõiguse vara raamatupidamislikus maksumuses vastav korrigeerimine. Rendikohustuse muudatuse mõju kajastatakse kasumiaruandes, kui kasutusõiguse vara raamatupidamislik maksumus on vähendatud nullini.

Kontsern on otsustanud mitte kajastada kasutusõiguse varasid ning rendikohustusi väheväärtuslike vara rentide ning lühiajaliste rentide puhul. Kontsern kajastab nende rentidega seotud rendimaksed kuluna lineaarselt rendiperioodi jooksul.

Kontsern kui rendileandja

Rendikomponenti sisaldava lepingu sõlmimisel või rendilepingu muutmisel jaotab Kontsern lepingus sisalduva tasu igale rendikomponendile nende eraldiseisvate hindade alusel.

Kui Kontsern tegutseb rendileandjana, määrab Kontsern rendi alguses kindlaks, kas rendileping on kapitalirent või kasutusrent.

Iga rendilepingu klassifitseerimiseks hindab Kontsern, kas rendilepinguga antakse üle praktiliselt kõik alusvara omandiga seotud riskid ja hüved. Kui antakse, siis sel juhul on tegemist kapitalirendiga. Kui ei anta, siis on tegemist kasutusrendiga. Selle hinnangu ühe osana hindab Kontsern ka teatud indikaatoreid (näiteks seda, kas rent on sõlmitud suurema osa vara majanduslikust elueast).

Kui rendileping sisaldab endas nii rendi kui ka mitte-rendi komponente, rakendab Kontsern IFRS 15 arvestuspõhimõtteid, et jaotada rendilepingu tasu komponentide vahel.

Kontsern rakendab rendileandja netoinvesteeringu suhtes standardis IFRS 9 esitatud nõudeid kajastamise lõpetamise ja väärtuse languse kohta. Kontsern analüüsib regulaarselt hinnangulisi garanteerimata jääkväärtusi, mida kasutatakse rendileandja brutoinvesteeringu arvutamiseks.

Kontsern kajastab kasutusrendi alusel saadud rendimakseid lineaarselt tuluna rendiperioodi jooksul kasumiaruandes.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

31. 07. 2024

Signature / allkiri .....
KPMG, Tallinn

Tulude arvestus

Toimingukohustused ning müügitulu arvestuspõhimõtted

Müügitulu mõõdetakse kliendiga sõlmitud lepingus sätestatud tasu alusel. Kontsern kajastab tulu, kui ta täidab toimingukohustuse, andes kauba või teenuse üle kliendile.

All tabelis on esitatud informatsioon kliendilepingutest tulenevate toimingukohustuste täitmise ja ajastuse ning sellest tulenevalt müügitulu kajastamise arvestuspõhimõtete kohta.

Müügitulu liik	Toimingukohustuse ajastus	täitmine ja	Müügitulu arvestuspõhimõtted
Põlevkivi müük	Kontsern kaevandab kaevandatud toodangut kahe tootegrupi lõikes: tüki- ja peenpõlevkivi. Toimingukohustuse täitmine ning täitmise ajastus ei erine tootegruppide lõikes. Kliendid omandavad kontrolli põlevkivi üle, kui kaup on üle antud kliendile. Arveldamine klientidega toimub igakuiselt. Müüdüd toodangule ei pakuta allahindlusi. Müüdüd tooteid kliendid ei saa tagastada.	põlevkivi. vaadatakse tüki- ja Toimingukohustuse täitmine ning täitmise ajastus ei erine tootegruppide lõikes. Kliendid omandavad kontrolli põlevkivi üle, kui kaup on üle antud kliendile. Arveldamine klientidega toimub igakuiselt. Müüdüd toodangule ei pakuta allahindlusi. Müüdüd tooteid kliendid ei saa tagastada.	Tulu põlevkivi müügist kajastatakse hetkel, mil kaup on üle antud kliendile, see tähendab hetkel, mil müügitehing kliendiga on viidud lõpule.
Seadmete ja muude tootmisvarade rent	Kontsern annab rendile muud tootmisvarad rendilepingu alusel. Arveldamine klientidega toimub igakuiselt.	seadmed ja pikaajaliste Arveldamine	Müügitulu kajastatakse teenuse osutamise aja jooksul. Kontsern esitab arve ja kajastab müügitulu igakuiselt.

Kontserni tulu maksustamine

Edasilükkunud tulumaksu kajastatakse ajutiste erinevuste suhtes, mis tekivad Kontserni varade ja kohustuste raamatupidamislike väärtuste ja maksubaaside vahel (maksubaas on vara või kohustuse maksustamisel aluseks võetav summa).

Vastavalt Eesti Vabariigi seadustele ei maksustata Eestis ettevõtte aruandeaasta kasumit. Ettevõtte tulumaksu maksmise kohustus tekib kasumi jaotamisel ning see kajastatakse kuluna (perioodi kasumis või kahjumis) dividendide väljakuulutamisel. Maksustamissüsteemi olemusest tulenevalt ei teki Eestis registreeritud ettevõtetel edasilükkunud tulumaksuvarasid ega -kohustusi, välja arvatud võimalik edasilükkunud tulumaksukohustus ettevõtte investeeeringutelt tütar-, sidus-, ja ühissetevõtetesse ning filiaalidesse.

Kontserni edasilükkunud tulumaksukohustus tekib nendes riikides asuvate äriühingute puhul, kus aruandeaasta kasumit maksustatakse. Samuti tekib Kontserni edasilükkunud tulumaksukohustus investeeeringutelt Eesti tütar-, sidus- ja ühissetevõtetesse ning filiaalidesse, välja arvatud juhul, kui Kontsern suudab kontrollida maksustatavate ajutiste erinevuste tühistumise ajastamist ja nende tühistumine ettenähtavas tulevikus ei ole tõenäoline. Maksustatavate ajutiste erinevuste tühistumise näideteks on dividendide maksmine, investeeeringu müük või likvideerimine jt tehingud.

Kuna Kontsern kontrollib tütaretevõtete dividendipoliitikat, on tal võimalik kontrollida ka kõnealuse investeeeringuga seotud ajutiste erinevuste tühistumise ajastamist. Kui emattevõtte on otsustanud tüharetevõtte kasumit ettenähtavas tulevikus mitte jaotada, ei kajasta ta edasilükkunud tulumaksukohustust. Kui emattevõtte hindab, et dividend makstakse välja ettenähtavas tulevikus, mõõdetakse edasilükkunud tulumaksukohustust planeeritava dividendi väljamakse ulatuses eeldusel, et dividendi väljamaksmiseks on aruandekuupäeva seisuga piisavalt vahendeid ja omakapitali, mille arvelt ettenähtavas tulevikus kasumit jaotada.

Edasilükkunud tulumaksukohustuse mõõtmisel kasutab Kontsern maksumäärasid, mida aruandekuupäeval kehtivate maksumäärade alusel eeldatavasti kohaldatakse maksustatavatele ajutistele erinevustele perioodil, mil need eeldatavalt tühistuvad.

Initialed for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

31. 07. 2024

Signature / allkiri .....
KPMG, Tallinn

Kontserni tulumaksu kehtiv maksumäär Eestis on 20% (tasumisele kuuluv maksusumma moodustab 20/80 netoväljamaksest). Alates 2019. aastast rakendub regulaarselt makstavale dividendile madalam maksumäär 14% (14/86 netoväljamaksest). Madalamat maksumäära saab igal kalendriaastal rakendada dividendide ja muude kasumieraldiste väljamaksetele ulatuses, mis ei ületa viimase kolme kalendriaasta keskmist väljamakstud maksustatud dividendide ja muude kasumieraldiste summat ning maksustatud omakapitali väljamakseid.

Maksimaalne tulumaksukohustus, mis võiks kaasneda dividendide väljamaksmisega, on toodud lisas 26.

Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamine

Välisvaluutapõhised tehingud arvestatakse eurodes tehingupäeval kehtiva Euroopa Keskpanga valuutakursiga. Finantsseisundi aruandes hinnatakse välisvaluutapõhised monetaarsed varad ja kohustused ümber eurodesse aruandeperioodi lõpu seisuga kehtiva valuutakursiga. Välisvaluutas fikseeritud mittemonetaarsed varad ja kohustused, mis on kajastatud soetusmaksumus, on teisendatud eurodesse vastavalt tehingupäeval kehtinud valuutakurssidele.

Ümberhindamise tulemusena saadud kursikasumid ja –kahjumid kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes, kusjuures ärituludes ja -kuludes kajastatakse kasumit ja kahjumit, mis on seotud tarnijate ja ostjate arveldustega; muud välisvaluutatehingust saadud kasumid ja kahjumid on kasumiaruandes kajastatud finantstuludes ja -kuludes.

Sihtfinantseerimine

Kontsern on lähtunud tegevuskulude ja vara sihtfinantseerimise kajastamisel brutomeetodist. Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel lähtutakse tulude ja kulude vastavuse printsiibist. Saadud summast kajastatakse tuluna kui Kontsern aktsepteerib finantseerimisega kaasnevat tingimusi ja kavatab neid täita ning finantseerimise summa on usaldusväärset määratav ja selle laekumine on tõenäoline. Saadud toetus kajastatakse kasumiaruandes tuluna.

Vara sihtfinantseerimisel võetakse toetusega soetatud vara finantsseisundi aruandes arvele tema soetusmaksumus sarnaselt muule materiaalsele põhivarale. Vara soetamiseks toetusena saadud summa kajastatakse finantsseisundi aruandes kohustusena, mis kajastatakse tuludes soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

Mitterahalise toetusena saadud vara võetakse finantsseisundi aruandes arvele tema õiglases väärtuses. Tekkiv kohustus kantakse tuludesse vara järelejäänud kasuliku eluea jooksul.

Rahavoogude aruanne

Rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil – äritegevuse rahavoogude leidmisel on korrigeeritud puhaskasumit elimineerides finantseerimise ja investeerimisega seotud kasumid/kahjumid, mitterahaliste äritegevusega seotud tehingute mõju ja äritegevusega seotud käibevarade ning lühiajaliste kohustuse saldode muutused.

Investeeringu- ja finantseerimistegevuse rahavoogude kajastamisel lähtutakse tegelikult makstud ja saadud summadest. Mitterahalised tehingud elimineeritakse.

Raha ja raha ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes lühiajalisi (kuni 3-kuulise tähtajaga soetatud) kõrge likviidsusega investeeringud, mida on võimalik konverteerida teadaoleva summa raha vastu ning mille puhul puudub oluline turuväärtuse muutuse risk, sh kassas ja panga arvelduskontodel olev raha, kuni 3-kuulised tähtajalised deposiidid ning rahaturufondi osakud.

Kohustuslik reservkapital

Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule ja emaettevõtte põhikirjale teeb emaettevõtte igal aastal puhaskasumist vähemalt 5%-lise eraldise kohustuslikku reservkapitali kuni reservkapital moodustab vähemalt 10% osakapitalist. Kohustuslikku reservkapitali ei tohi dividendina välja maksta, kuid seda võib kasutada kahjumi katmiseks, kui kahjumeid ei ole võimalik katta vabast kapitalist. Samuti võib kohustuslikku reservkapitali kasutada aktsiakapitali suurendamiseks.

Initialed for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks
31. 07. 2024
Signature / allkiri .....
KPMG, Tallinn

Aruandeperioodi lõpu järgsed sündmused

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised varade ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmneseid aruandeperioodi lõpu seisuga ja aruande koostamise kuupäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Aruandeperioodi lõpu seisuga sündmused, mida ei ole varade ja kohustuste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on avalikustatud konsolideeritud aastaaruande lisades.

Raamatupidamishinnangud ja otsused

IFRS EL nõuetele vastavate finantsaruannete koostamisel tuleb kasutada juhtkonnapoolseid raamatupidamislikke hinnanguid. Samuti tuleb juhtkonnal teha arvestuspõhimõtete valiku ja rakendamiseiga seotud otsuseid.

Juhtkonnapoolseid otsuseid ja hinnanguid on järjepidevalt üle vaadatud ning need põhinevad ajaloolisel kogemusel ning muudel asjaoludel, mille hulka kuuluvad ka sellised prognoosid tulevaste perioodide sündmuste suhtes, mida peetakse olemasolevate tingimuste juures mõistlikeks. Kuigi nimetatud hinnangud on tehtud juhtkonna parima teadmise kohaselt, ei pruugi need kokku langeda hilisema tegeliku tulemusega. Muudatusi juhtkonna hinnangutes kajastatakse muudatuse toimumise perioodi kasumiaruandes.

Olulised juhtkonna otsused seoses arvestuspõhimõtete valiku ja rakendamiseiga, mis avaldavad suurimat mõju konsolideeritud raamatupidamise aruandele:

Materiaalse ja immateriaalse põhivara kasuliku eluea hindamine (lisa 5, 6)

Valdkond, mis on seotud olulisemate või keerukamate juhtkonnapoolsete otsuste ja hinnangutega ning mis omab olulist mõju finantsaruannetele, on materiaalse ja immateriaalse põhivara eluea hindamine. Juhtkond on hinnanud ehitiste, seadmete, lõpetamata ehituse ning kaevanduslitsentsiga seoses tehtud investeeringute kasulikkude eluiga arvestades müügi mahte ja tingimusi, ajaloolisi kogemusi antud valdkonnas ning tulevikuperspektiive.

Senine kogemus on näidanud, et varade tegelik kasutusaeg on mõnikord osutunud mõnevõrra pikemaks kui varade hinnanguline eluiga. Aruandeperioodi lõpu materiaalse ja immateriaalse põhivara jääkmaksumused ning kulumid on toodud lisa 5 ja 6. Kui kulumimäärad muutuksid 10%, siis muutuks aastane amortisatsioonikulu ca 5 576 tuhat eurot.

Materiaalse põhivara õiglase väärtuse mõõtmine ja ümberhindlus (lisa 5)

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

31. 07. 2024

Signature / allkiri .....
KPMG, Tallinn

Lisa 2. Raha ja raha ekvivalendid

(tuhandetes eurodes)	31.12.2023	26.06.2023
Pangakontod	13 598	3
Kokku	13 598	3

Lisa 3. Nõuded ja ettemaksed**Lühiajalised nõuded**

(tuhandetes eurodes)	31.12.2023	26.06.2023
Ostjatelt laekumata arved	13 278	0
Kokku nõuded ostjate vastu	13 278	0
Nõudmiseni hoiused (lisa 23) ¹	26 900	0
Laenunõuded ²	5 243	0
Intressinõuded (lisa 23)	2 183	0
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded (lisa 21)	447	0
Muud nõuded	255	0
Kokku muud nõuded	35 028	0
Ettemaksed	147	0
Kokku ettemaksed	147	0
Kokku lühiajalised nõuded	48 453	0

Pikaajalised nõuded

(tuhandetes eurodes)	31.12.2023	26.06.2023
Laenunõuded ³	362	0
Nõudmiseni hoiused (lisa 23)	126 931	0
Kokku pikaajalised nõuded	127 293	0
Kokku nõuded	175 746	0

¹Hoiuse tähtaeg on 07.03.2027. 2023 aasta hoiuse intressitulu on 2 170 tuhat eurot.

²Väljastatud laenunõuded intressimääraga 1,2%-3,5% ning tähtajaga 31.12.2024.

³Väljastatud laen intressimääraga 1,5%+ EURIBOR. Laenu tagasimakse sõltub ressursitasu laekumisest Uus-Kiviõli Kaevanduses kaevandamisega seoses.

Nõuete väärtuse hindamisel on rakendatud IFRS 9 nõudeid ja hinnatud nõuete krediitkahjumeid vastavalt standardile. Põhjalikum info nõuete väärtuse hindamise kohta on avalikustatud lisas 25.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

31. 07. 2024

Signature / allkiri .....
KPMG, Tallinn

Lisa 4. Varud

(tuhandetes eurodes)	31.12.2023	26.06.2023
Valmistoodang	10 954	0
Tooraine ja materjal	7 968	0
Müügiks ostetud põlevkivi	1 579	0
Kokku	20 501	0

2023. aastal toimus valmistoodangu allahindlus summas 2 112 tuhat eurot, mida on kajastatud lisas 15 „Müüdnud toodangu kulud“.

Lisa 5. Materiaalne põhivara

(tuhandetes eurodes)	Maa	Hooned ja rajatised	Masinad ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	Lõpetamata ehitised ja ettemaksud ¹	Kokku
Jääkväärtus 26.06.2023	0	0	0	0	0	0
Muud muutused ³	2 986	215 909	346 199	287	6 485	571 866
Soetused ja parendused ¹	38	1 892	9 754	30	9 435	21 149
Ümberklassifitseerimine	0	2 730	497	0	-3 227	0
Müük ja mahakandmised	0	0	-51	0	0	-51
Aruandeaasta amortisatsioon ²	0	-15 317	-39 574	-48	0	-54 939
Jääkväärtus 31.12.2023	3 024	205 214	316 825	269	12 693	538 025
Seisuga 31.12.2023						
Soetusmaksumus	3 024	220 531	356 399	317	12 693	592 964
Akumuleeritud amortisatsioon	0	-15 317	-39 574	-48	0	-54 939

¹Lõpetamata ehitus

Aruandeaasta lõpuks lõpetamata ehituse maksumuseks on 12 693 tuhat eurot.

Seisuga 31.12.23 olid Kontsernil siduvad lepingulised kohustused põhivarade soetamiseks järgnevatel perioodidel summas 15 236 tuhat eurot.

Kõik laenukasutuse kulutused, mis on otseselt seostatavad põhivara tingimustele vastava vara soetamise, ehitamise või tootmisega kapitaliseeritakse lõpetamata ehituse soetusmaksumusse. Nii aruandeperioodil laenuintresse ei kapitaliseeritud.

Aruandeperioodil muud kapitaliseeritud kulud moodustasid: tööjõukulud 876 tuhat eurot , kapitaliseeritud kulum 100 tuhat eurot.

Mitterahalised tehingud

Kontserni aruandeperioodil lisandunud põhivara ning rahavoogude aruandest kajastatud materiaalse põhivara soetamisel tasutud summade erinevus 100 tuhat eurot tuleneb mitterahalistest tehingutest. Mitterahaliste tehingutega seoses (sh soetatud kapitalirendi tingimustel ning ümberklassifitseerimised erinevate varade gruppide vahel) korrigeeriti rahavoogude aruandes äritegevusega seotud kohustuste muutuseid. Tarnijatele aruandeperioodi lõpuks tasumata materiaalse põhivara arvete osas korrigeeriti rahavoogude aruandes äritegevusega seotud kohustuste muutust. Võlad tarnijatele põhivara eest seisuga 31.12.2023 moodustavad 4 244 tuhat eurot.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

31. 07. 2024

Signature / allkiri .....
KPMG, Tallinn

Muu informatsioon

²Lisades 15-16 on toodud kulumi jaotus erinevate kulugruppide vahel.

³Muud muutused on seotud mitterahalise sissemaksega vabatahtliku reservi moodustamisel (lisa 1).

Amortiseerunud põhivara

Täielikult amortiseerunud, kuid veel kasutuses oleva põhivara soetusmaksumus seisuga 31.12.2023 on 26 874 tuhat eurot. Põhivara kajastamisel soetusmaksumuse meetodit oleks põhivara jääkmaksumus järgmine:

(tuhandetes eurodes)	Maa	Hooned ja rajatised	Masinad ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	Lõpetamata ehitised ja ettemaksud	Kokku
Seisuga 31.12.2023	3 024	116 766	143 887	270	12 693	276 640

Õiglases väärtuses kajastatud materiaalse põhivara väärtuse muutused 31.12.2023:

(tuhandetes eurodes)

Põhivarade grupp	Hooned ja rajatised	Masinad ja seadmed	Kokku
Õiglase väärtus 26.06.2023	0	0	0
Muud muutused ¹	215 909	346 199	562 108
<u>Kasumid ja kahjumid aruandeperioodi jooksul</u>			
Amortisatsioon (kasumiaruandes)	-15 317	-39 574	-54 891
<u>Soetused, müügid ja muud liikumised</u>			
Soetused ja parandused	1 892	9 754	11 646
Ümberklassifitseerimised	2 730	497	3 227
Müük ja mahakandmised	0	-51	-51
Õiglase väärtus 31.12.2023	205 214	316 825	522 039

¹Muud muutused on seotud mitterahalise sissemaksega Vabatahtliku reservi moodustamisel (lisa 1).

Põhivarade õiglase väärtuse hindamine

Kontserni juhtkond hindas majandusaasta lõpu seisuga kõigi olulisemate äritegevuse valdkondadega seotud ettevõtete materiaalse põhivara õiglast väärtust ja jõudis järeldusele, et enamus ettevõtetes põhivarade raamatupidamislik väärtus ei erine oluliselt nende õiglasest väärtusest, mistõttu varade ümberhindlust 2023. aastal ei ole vaja läbi viia.

Põhivarade õiglase väärtuse hindamisel on kasutatud kehtivaid rendilepinguid ja juhtkonna poolt koostatud prognoose ettevõtte tuleviku rahavoogudest, mis baseeruvad juhkonna parimal teadmisel ja konservatiivsel hinnangul ning eeldusel, et seotud ettevõtete vahelised tehingud toimuksid sõltumatute osapooltega samadel tingimustel. Kontserni põhivarade õiglase väärtus on suuresti sõltuv rentnike võimest täita oma rendikohustusi, mis omakorda sõltub arengutest vedelkütuste turul ja Euroopa rohepoliitikas.

Alltoodud tabelites on toodud Kirde Varad AS-i materiaalse põhivara õiglase väärtuse hindamistehnikad ja seosed oluliste mittejälgitavate sisendite ja õiglase väärtuse mõõtmise vahel:

Hindamistehnika	Olulised mittejälgitavad sisendid	Oluliste mittejälgitavate sisendite muutuste mõjud õiglasele väärtusele
<p>Diskonteeritud rahavoogude meetod: hindamismudel arvestab varade poolt toodetavate tuleviku rahavoogude nüüdisväärtust võttes arvesse kehtivaid rendilepinguid ja juhtkonna parimat teadmist ning konservatiivset hinnangut võimalustele neid rendilepinguid kaugemas tulevikus jätkata ja pikendada.</p> <p>Oodatavad puhasrahavood diskonteeritakse riskiga kaalutud eeldatavate tulumääradega, mis võtavad arvesse riskivaba tulumäära, Eesti riigi riski, sektori ja ettevõtte riskisust, võla- ja omakapitali eeldatavat suhet antud sektoris.</p>	<p>1) Kirde Varad on sõlminud rendilepingud erinevate VKG Kontserni ettevõtetega eeldataval turutingimustele vastaval tasemel kehtivusega kuni 31.12.2026</p> <p>2) Tavapäraselt eeldavad rendiga tegelevad ettevõtted, et rendilepingute pikendamisel tõstetakse rendimakseid inflatsiooni tõttu. Tulenevalt sektori praktikast ja planeeritud suurematest investeeringustes järgmise kolme aasta jooksul on ettevõtte võtnud seisukoha, et kehtiva rendilepingu lõppemisel pikendatakse rendilepinguid järgmiseks neljaks aastaks veerandi võrra kõrgema rendimaksega. Pärast seda võetakse konservatiivsem lähenemine ning rendimakseid alandatakse vastavalt juhtkonna parimale teadmisele, võttes arvesse rentnike tegevusvaldkonda ja Euroopas valitsevat rohepoliitikat, mille eesmärk on lõpetada 2050. aastaks fossiilkütuste kasutamine ja tootmine Euroopas.</p> <p>3) Varade töökorra tagamiseks tehtavate investeeringute arvestamisel on ettevõtte baseerunud ajaloolisel kogemusel, mida on korrigeeritud viimasel aastal aset leidnud üldise hindade tõusuga.</p> <p>4) Kasutatav diskontomäär 31.12.2023 seisuga on 8.62% (2022: 9,73%)</p>	<p>Kõige olulisem Kirde varade õiglast väärtust mõjutav tegur on eeldatav rendimaksete tase peale 2026. aastat, kui hetkel kehtivad lepingud lõppevad.</p> <p>Juhatus eeldas pärast kehtiva rendilepingu lõppemist lepingu pikendamist järgmiseks neljaks aastaks veerandi võrra kõrgema rendimaksega, kuna praeguse lepinguperioodi jooksul tehakse suuremaid investeeringuid renditavasse põhivarasse. Pärast seda alandatakse rendimakseid vastavalt juhtkonna parimale teadmisele, arvestades rentnike tegevusvaldkonna regulatsioone ja Euroopas valitsevat rohepoliitikat. Kui pärast kehtiva rendilepingu lõppemist saaks järgnevat neljaks aastaks tõsta rendimakseid hoopis kolmandiku võrra ja seejärel väheneks rendimakse 15% ning jääks samale tasemele järgmiseks neljaks aastaks, tuleks varade bilansilist väärtust 13% võrra üles hinnata. Kui aga pärast kehtiva lepingu lõppemist saaks tõsta rendimakseid järgevaks neljaks aastaks vaid 10% ja seejärel toimuks rendimaksete vähenemine vastavalt juhtkonna parimale teadmisele, tuleks varade bilansilist väärtust umbes 10% võrra alla hinnata.</p> <p>Samuti on varade õiglase väärtus tundlik diskontomäärade ja investeeringute mahule. Diskontomäära tõus ja investeeringute mahu kasv mõjutaksid õiglast väärtust negatiivselt ja tähendaks seetõttu varade allahindlust.</p>

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

31. 07. 2024

Signature / allkiri .....
KPMG, Tallinn

Alltoodud tabelites on toodud VKG Kaevandused OÜ materiaalse põhivara õiglase väärtuse hindamistehnikad ja seosed oluliste mittejälgitavate sisendite ja õiglase väärtuse mõõtmise vahel:

Hindamistehnika	Olulised mittejälgitavad sisendid	Oluliste mittejälgitavate sisendite muutuste mõjud õiglasele väärtusele
<p>Diskonteeritud rahavoogude meetod: hindamismudel arvestab varade poolt toodetavate tuleviku rahavoogude nüüdisväärtust võttes arvesse kehtivaid rendilepinguid ja juhtkonna parimat teadmist ning konservatiivset hinnangut võimalustele neid rendilepinguid kaugemas tulevikus jätkata ja pikendada.</p> <p>Oodatavad puhasrahavood diskonteeritakse riskiga kaalutud eeldatavate tulumääradega, mis võtavad arvesse riskivaba tulumäära, Eesti riigi riski, sektori ja ettevõtte riskisust, võla- ja omakapitali eeldatavat suhet antud sektoris.</p>	<p>5) VKG Oil AS prognoositud tootmis- ja tarbimismahud;</p> <p>6) VKG Kaevandused tulevikuprognoosi tootmisrežiim põhineb nii, et tagada tõrgeteta põlevkivi tarne kolmele Petroteri tehnoloogiaga tehasele ja kahele Kiviter tehnoloogial tehasele;</p> <p>7) Põlevkivi müügihinnad alates 2024. aastast langevad, kuid aastast 2027 on planeeritud põlevkivi müügihinna tõus;</p> <p>8) Põlevkivi ressursitasu sõltub Fuel Oil maailmaturu hindadest nagu on kehtivas seadusandluses; Diskontomäär 8,62% (2022:9,5 %)</p>	<p>VKG Kaevandused põhivarade õiglase väärtus on kaudselt sõltuv Brent toornafta tulevikuhindade prognoosist, mis mõjutab prognoositud tootmismahute. Kaevandamisega kaasnevad märkimisväärsed püsikulud, mistõttu tootmismahute vähendamine omab VKG Kaevanduste põhivarade õiglasele väärtusele olulist mõju. Samuti on VKG Kaevanduste põhivarade õiglase väärtus tundlik diskontomääradele. Diskontomäärade tõus ja toodangu mahu langus mõjutaksid õiglast väärtust negatiivselt ja tähendaks seetõttu täiendavat varade allahindlust.</p>

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

31. 07. 2024

Signature / allkiri .....
KPMG, Tallinn

Lisa 6. Immateriaalne põhivara

(tuhandetes eurodes)	Kaevandamise litsents ¹	Muu	Kokku
Jääkväärtus .26.06.2023	0	0	0
Muud muutused ²	7 307	5 649	12 956
Müük ja mahakandmised	-6 643	0	-6 643
Amortisatsioon	-664	-13	-677
Jääkväärtus 31.12.2023	0	5 636	5 636

Seisuga 31.12.2023

Soetusmaksumus	664	5 649	6 313
Akumuleeritud amortisatsioon ja vara väärtuse langus	-664	-13	677

¹Kaevandamislitsents lubab selle kehtivuse ajal teatud koguse põlevkivi välja kaevata.

Sompa kaevanduses põlevkivi kaevandamise litsents (luba reg.nr.KMIN-066, kehtiv kuni 31.12.2024). Kaevandamislitsents lubab selle kehtivuse ajal teatud koguse põlevkivi välja kaevata. Põlevkivi kaevandatav maavaravaru on 20 044 tuhat tonni. VKG Kaevandused OÜ lubatud põlevkivi maksimaalne kaevandamise maht on 3 200 tuhat tonni aastas. Litsentsi amortiseerimist alustati 2012. aasta juulist. Kuna Sompa kaevanduse loa KMIN-066 kehtivus lõpeb 31.12.2024, siis ettevõtte juhtkond on seoses Uus-Kiviõli kaevanduse avamise edenemisega otsustanud loobuda Sompa kaevanduse kasutusele võtmisest, kuna sellega võib kaasneda suur risk töötajatele ja olemasolevatele seadmetele – omal ajal ehitatud tervikud Sompa kaevandatud ala ja allesjäänud varude vahel võivad puruneda ja nende taga on ca 50 milj. m³ vett. Ettevõtte juhtkond otsustas seisuga 31.12.2023 kanda maha Sompa kaevandamise litsents jääkväärtusega 6 643 tuhat eurot.

²Muud muutused on seotud mitterahalise sissemaksega vabatahtliku reservi moodustamisel (lisa 1).

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

31. 07. 2024

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

Lisa 7. Võlakohustused

(tuhandetes eurodes)	Lühiajaline osa	Pikaajaline osa	Kohustus kokku	Efektive intressimäär	Lepingute lõpptähtaeg
Laenukohustus (lisa 23)	6 000	13 216	19 216	5,0%-6,0%	2025-2026
Rendikohustused	187	485	672	1,8%-6,0%	2024-2028
Võlakohustused kokku seisuga 31.12.2023	6 187	13 701	19 888		
<i>sh maksetähtajaga:</i>					
<i>alla 1 aasta</i>	<i>6 187</i>	<i>0</i>	<i>6 187</i>		
<i>2-5 aastat</i>	<i>0</i>	<i>13 701</i>	<i>13 701</i>		

Lisa 8. Viitvõlad

(tuhandetes eurodes)	31.12.2023	26.06.2023
Võlad töövõtjatele	1 947	0
Muud viitvõlad	258	0
Kokku	2 205	0

Lisa 9. Sihtfinantseerimine

(tuhandetes eurodes)	Põhivarade sihtfinantseerimine
Saldo seisuga 26.06.2023	0
Muud muutused	672
<i>Sh lühiajaline</i>	<i>29</i>
<i>Sh pikaajaline</i>	<i>643</i>
Sihtfinantseerimise teel soetatud põhivarade amortisatsioon (lisa 17)	-29
Saldo seisuga 31.12.2023	643
<i>Sh lühiajaline</i>	<i>58</i>
<i>Sh pikaajaline</i>	<i>585</i>

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

31. 07. 2024

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

Lisa 10. Eraldised

(tuhandetes eurodes)	Kaevanduse sulgemise eraldis¹	Keskkonnakaitseline eraldis	Kokku
26.06.2023 seisuga	0	0	0
<i>Muud muutused²</i>	4 965	1	4 966
Moodustamine	0	1 000	1 000
Diskonteerimine	50	0	50
31.12.2023 seisuga	5 015	1 001	6 016
<i>Sh lühiajaline osa</i>	0	0	0
<i>Sh pikaajaline osa</i>	5 015	1 001	6 016

¹Kaevanduse sulgemise eraldis on moodustatud Ojamaa Kaevanduse sulgemiseks aastatel 2027-2029. Diskontomäär on 2% aastas.

²Muud muutused on seotud mitterahalise sissemaksega vabatahtliku reservi moodustamisel (lisa 1).

Lisa 11. Ettemakstud tulevaste perioodide tulud

(tuhandetes eurodes)	31.12.2023	26.06.2023
Ettemakstud tulevaste perioodide tulud:		
Pikaajaline osa	486	0
Kohustus kokku:	486	0

Elektriliinide ja kaugküttevõrgu liitumistasud kajastatakse tuluna perioodi jooksul, mil energiateenust ühenduskoha kaudu eeldatavalt osutatakse. Tuluna kajastati 6 tuhat eurot.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

31. 07. 2024

Signature / allkiri .....
KPMG, Tallinn

Lisa 12. Osakapital

(tuhandetes eurodes)	31.12.2023	26.06.2023
Osakapital	3	3

Põhikirja kohaselt on minimaalselt lubatud osakapitali suurus 2 500 eurot ning maksimaalselt lubatud osakapitali suurus 10 000 eurot. Osaühingu osakapitaliks asutamisel on kaks tuhat viissada (2 500) eurot, mis on jagatud kaheks (2) osaks:

- Üks osa nimiväärtusega 2419.32 eurot, mis kuulub TARS International GmbH'le ning
- Teine osa nimiväärtusega 80.68 eurot, mis kuulub Tam-Tam Investments OÜ'le

Kirde Investeeringud OÜ osanikud aruandeperioodi lõpu seisuga on:

Osaniku nimi	Osalus
TARS International GmbH	96.77%
Tam-Tam Investments OÜ	3,23%
Kokku	100.00%

Lisa 13. Reservid

(tuhandetes eurodes)	31.12.2023	26.06.2023
Põhivara ümberhindluse reserv ¹	247 315	0
Kokku:	247 315	0

¹Enamiku materiaalse põhivara kajastamisel rakendatakse ümberhindluse meetodit, mille kohaselt kajastatakse materiaalne põhivara pärast esmast arvelevõtmist ümberhinnatud väärtuses.

Põhivarade ümberhindlusel kajastatakse muutused läbi muu koondkasumi ja –kahjumi põhivara ümberhindlusreservis. Põhivara ümberhindluse reservi vähendatakse ümberhinnatud materiaalse põhivara amortiseerimisel, allahindlusel ja müügil. Arvestuspõhimõtte on täpsemalt kirjeldatud lisas 1.

Põhivara ümberhindluse kohta täiendav informatsioon on avalikustatud lisas 5.

2023. aastal amortiseeriti ümberhindluse reservi 38 495 tuhat eurot.

Põhivara ümberhindluse reservi ei tohi dividendina välja maksta.

Põhivara ümberhindluse reserv 26.06.2023	0
Muud muutused	285 810
Reservi amortisatsioon	-38 495
Põhivara ümberhindluse reserv 31.12.2023*	247 315

²Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule ja emaettevõtte põhikirjale OÜ-l ei ole seadusest tulenevat kohustust reservi moodustada.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

31. 07. 2024

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

Lisa 14. Müügitulu

(tuhandetes eurodes)

Piirkond	26.06.2023-31.12.2023
Eesti	121 511
Kokku müügitulu	121 511

Müügitulu kajastamise ajastus

Klientidele kindlal ajahetkel üle antud kaubad	
Enda toodetud põlevkiviõli müük	56 263
Muu toodangu ja materjali müük	855
Kindlal ajahetkel kajastatud müügitulu kokku	57 118

Klientidele aja jooksul üle antud kaubad ja teenused

Renditeenused (lisa 22, 23)	64 283
Muud teenused	110
Aja jooksul kajastatud müügitulu kokku	64 393
Müügitulu kliendilepingutelt kokku	121 511

Info nõuded ostjate vastu saldodest on avalikustatud lisas 3.

Lisa 15. Müüdnud toodangu kulu

(tuhandetes eurodes)

	26.06.2023-31.12.2023
Kulum ja väärtuse langus	-55 275
Tooraine, materjal, kaubad	-12 585
Saastemaksud	-9 670
Tööjõukulud (lisa 20)	-9 118
Ostetud teenused	-5 711
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus	-2 166
Müüdnud toodangu kulu kokku	-94 525

Lisa 16. Üldhalduskulud

(tuhandetes eurodes)

	26.06.2023-31.12.2023
Ostetud teenused	-2 552
Kulum	-482
Tööjõukulud (lisa 20)	-382
Tooraine, materjal, kaubad	-54
Muud kulud	-18
Üldhalduskulud kokku	-3 488

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

31. 07. 2024

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

Lisa 17. Muud äritulud

(tuhandetes eurodes)	26.06.2023-31.12.2023
Metallijäätmete müük	191
Põhivarade sihtfinantseerimine (lisa 9)	29
Kasum valuutakursi muutustest	5
Muud äritulud	46
Muud äritulud kokku	271

Lisa 18. Muud ärikulud

(tuhandetes eurodes)	26.06.2023-31.12.2023
Kahjum põhivara likvideerimisest ja realiseerimisest	-6 612
Eraldiste moodustamise kulu	-1 000
Kahjum laenude ümberhindlusest	-974
Kahjum kinnisvarainvesteeringute ümberhindlusest	-112
Liikmemaksud erialaliitudesse	-8
Viivised, trahvid	-1
Muud ärikulud	-17
Muud ärikulud kokku	-8 724

Lisa 19. Finantstulud ja –kulud**Finantstulud**

(tuhandetes eurodes)	26.06.2023-31.12.2023
Intressitulu	2 173
Finantstulud kokku	2 173

Finantskulud

(tuhandetes eurodes)	26.06.2023-31.12.2023
Intressikulud laenudelt	-527
Pikaajaliste eraldiste diskonteerimise kulu (lisa 10)	-50
Intressikulu rendikohustustelt	-16
Finantskulud kokku	-593

Lisa 20. Tööjõukulud

(tuhandetes eurodes)	26.06.2023-31.12.2023
Töötajate palgad	7 777
<i>sh juhatuse liikmed</i>	278
Sotsiaalmaksude kulu	2 539
Töötuskindlustusmaksude kulud	60
Tööjõukulud kokku	10 376

Kontserni aasta keskmine töötajate arv 2023. aastal oli 523 töötajat.

Kontsernis oli 2023. aastal töölepinguga töötajaid 516, juhatuse liikmeid 7, nõukogu liikmeid 4.

Lisades 5, 15 ja 16 on toodud tööjõukulude jaotus erinevate kulugruppide vahel. 2023. aasta vahe summas 876 tuhat eurot tuleneb tööjõukulude kapitaliseerimisest oma tarbeks põhivara valmistamisel (lisa 5).

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

31. 07. 2024

Signature / allkiri *M. KPMG*
KPMG, Tallinn

Lisa 21. Maksud

(tuhandetes eurodes)	31.12.2023		26.06.2023	
	Nõuded	Kohustused	Nõuded	Kohustused
Maksud kohustuslase ettemaksukonto (lisa 3)	54	0	0	0
Käibemaks	393	2	0	0
Kaevandamisõigus	0	3 813	0	0
Sotsiaalmaks	0	891	0	0
Üksikisiku tulumaks	0	517	0	0
Keskkonna maksud	0	362	0	0
Töötuskindlustusmaks	0	58	0	0
Kogumispension	0	14	0	0
Ettevõtte tulumaks	0	6	0	0
Maksud kokku	447	5 663	0	0

Lisa 22. Rendilepingud**Kontsern kui rentnik**

Rentnikuna rendib Kontsern mitmeid varasid, sealhulgas tootmiseadmeid ning masinaid. Varem klassifitseeris Kontsern need rendilepingud kasutusrendiks.

Kontsern rendib muuhulgas varasid, mida loetakse väheväärtuslikeks esemeteks (varad, mille väärtus uuena on alla 5 tuhande euro). Kontsern on otsustanud mitte kajastada nende rentide puhul kasutusõiguse varasid ning rendikohustusi. Samuti ei ole Kontsern kajastanud kasutusõiguse varasid ning rendikohustusi lühiajaliste rendilepingute puhul (alla 12 kuud).

Kasutusõiguse varad

(tuhandetes eurodes)	Maa ja ehitised	Masinaid ja seadmed	Kokku
Saldo 26.06.2023 seisuga	0	0	0
Muud muutused ¹	21	410	431
Aruandeaasta amortisatsioonikulu	-6	-86	-92
Kasutusõiguse vara lisandumised	0	432	432
Kasutusõiguse vara kajastamise lõpetamine	0	-19	-19
Saldo 31.12.2023 seisuga	15	737	752

¹Muud muutused on seotud mitterahalise sissemaksega vabatahtliku reservi moodustamisel (lisa 1).

Kasumiaruandes kajastatud summad

(tuhandetes eurodes)	26.06.2023-31.12.2023
Kõik rendid IFRS 16 arvestuspõhimõtete järgi	
Rendikohustustelt arvestatud intress	16
Lühiajaliste rendilepingute kulud	73
Väikese alusvara väärtusega rentide kulu	15
Kulu kokku	104

Rahavoogude aruandes kajastatud summad

(tuhandetes eurodes)	26.06.2023-31.12.2023
Kõik rentidega seotud väljaminevad rahavood kokku	146
Sh põhiosamaksed	130
Sh intressimaksed	16

Kontsern kui rendileandja**Kapitalirent**

Kontsern ei ole andnud kolmandatele osapooltele rendile varasid kapitalirendi tingimustel.

Kasutusrent

Kontsern annab osa masinaid rendile ka kasutusrendi tingimustel. Kontsern on klassifitseerinud need rendid kui kasutusrendid, sest need lepingud ei anna rentnikule üle kõiki alusvara omamisega seotud riske ning hüvesid.

Perioodi kasutusrendi maksed <i>(tuhandetes eurodes)</i>	26.06.2023- 31.12.2023
Seadmete rent	64 181
Ruumide rent	89
Muu vara rent	13
Kokku	64 283

Järgmises tabelis on esitatud rendimaksete tähtajaline analüüs, näidates ära pärast aruandekuupäeva laekuvad diskonteerimata rendimaksed.

Järgmiste perioodide kasutusrendimaksed IFRS 16 alusel <i>(tuhandetes eurodes)</i>	2023
Kuni 1 aasta	79 829
1-5 aastat	159 685
Kokku	239 514

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

31. 07. 2024

Signature / allkiri .....
KPMG, Tallinn

Lisa 23. Tehingud seotud osapooltega

Kontsern loeb osapooli seotuks juhul, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole äriolulistele otsustele.

- emaettevõtte omanikud
- teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtted
- Kontserni juhatus ja nõukogu ning olulise osalusega eraisikutest omanikud, välja arvatud juhul, kui antud isikutel puudub võimalus avaldada olulist mõju Kontserni äriolulistele otsustele

Lisaks on seotud osapoolteks eelnevalt kirjeldatud isikute lähisugulased ja nendega seotud ettevõtted.

(tuhandetes eurodes)	2023
Tehingud juhatuse ja nõukogu liikmetega ja omanikega	
Teenuste ost (juhatuse liikmete lepingu alusel makstud tasu)	278
Kontserni omanikega seotud ettevõtted ja isikud	
Põhivara ost	9 891
Teenuste ja kaupade ost	9 606
Renditulu	64 271
Toodangu ja materjalide müük	56 907
Saadud laenude tagastus	3 000
Intressikulud (lisa 19)	533
Intressitulud (lisa 19)	2 154
Nõuded seotud osapooltega	
Kontserni omanikega seotud ettevõtted	169 344
Kohustused seotud osapooltega	
Kohustused juhatuse, omanike ja omanikega seotud poolte vastu	18
Kohustused kontserni omanike kontrolli all oleva ettevõtte vastu	4 626
Laenukohustus kontserni omanike kontrolli all oleva ettevõtte vastu	16 013
Intressikohustused kontserni omanike kontrolli all oleva ettevõtte vastu	70

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

31. 07. 2024

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

Lisa 24. Investeeringud tütarettevõtetesse

Tütarettevõtja nimi	Asukoht	Põhitegevusala	Osalus seisuga 2023	Osalus seisuga 26.06.2023
TLA Invest OÜ ¹	Eesti	Investeerimine	100%	0%
Kirde Varad AS ¹	Eesti	Tööstuskinnisvara omamine ja rentimine	100%	0%
Osaühing VKG Kaevandused* ¹	Eesti	Põlevkivi kaevandamine ja ümbertöötlemine	100%	0%
NITFER Investments OÜ* ²	Eesti	Kinnisvara tulevikuplaanide realiseerimiseks ettevalmistamine	100%	0%

*Osaühing VKG Kaevandused ja NITFER Investments on Kirde Vada AS-i tütarettevõtted.

¹Kirde Investeeringud OÜ omandas äriüksused 18.07.2023 mitterahalise sissemaksena vabatahtliku reservi (lisa 1).

²Kirde Varad AS omandas NITFER Investments OÜ osakud 29.08.2023.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

31. 07. 2024

Signature / allkiri .....
KPMG, Tallinn

Lisa 25. Põhilised finantsriskid**A. Finantsinstrumendid klasside ja kategooriate lõikes**

Finants-instrumentide klass	Finantsinstrumentide kategooria	Viide lisale	Raamatupidamislik väärtus 31.12.2023
Raha ja raha ekvivalendid	Korrigeeritud soetusmaksumus	2	13 598
Nõuded ostjate vastu	Korrigeeritud soetusmaksumus	3	13 278
Muud nõuded	Korrigeeritud soetusmaksumus	3	35 028
Pikaajalised nõuded	Korrigeeritud soetusmaksumus	3	127 293
Laenukohustused	Korrigeeritud soetusmaksumus	7	19 216
Rendikohustused	Korrigeeritud soetusmaksumus	7	672
Võlad tarnijatele	Korrigeeritud soetusmaksumus		7 144
Muud kohustused	Korrigeeritud soetusmaksumus	8	2 205

B. Õiglane väärtus

Kontserni kõik finantsvarad ja -kohustused on kajastatud finantsseisundi aruandes või potentsiaalsete varade või kohustustena raamatupidamisaruande lisades. Finantsseisundi aruande kõigi finantsvarade ja -kohustuste raamatupidamislikud väärtused on nende õiglase väärtuse mõistlik lähiväärtus, mistõttu ei ole Kontsern nende õiglast väärtust avalikustanud.

Laenukohustuste ja kapitalirendikohustuste õiglane väärtus on Kontserni juhtkonna hinnangul võrdne nende raamatupidamisväärtusega, sest juhtkonna hinnangul on lepingute kehtivad intressimäärad vastavad turuintressimääradele.

C. Finantsriskide juhtimine***Krediidirisk***

Krediidirisk on potentsiaalne kahju, mis võib tuleneda vastaspoole kohustuste mittetäitmisest ja see on ettevõtluse paratamatu osa. Sõltuvalt osapooltest ja nõude iseloomust võib Kontserni krediidiriski jagada kolmeks vastavalt allolevale tabelile:

Krediidirisk	31.12.2023
Raha ja pangakontod	13 598
Nõuded ostjate vastu	13 278
Muud nõuded	35 028
Kokku maksimaalne krediidirisk	61 904

Initialed for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

31. 07. 2024

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

Raha ja pangakontod – 31.12.2023 omas Kontsern 13 598 tuhat eurot rahalisi vahendeid (26.06.2023: 3 tuhat eurot). Raha ja raha ekvivalente hoitakse finantsinstitutsioonides, kelle reitingud on vahemikus Aa2 ja Ba1 vahel. Finantsinstitutsioonide reitingute allikaks on Moody's. Raha ja raha ekvivalentide krediidiriski on hinnatud 12 kuu jooksul eeldatava krediidikahju summas ja see kajastab riskipositsioonide lühiajalisi tähtaegu. Kontsern on seisukohal, et Kontserni raha ja raha ekvivalentide krediidirisk on madal, tuginedes finantsinstitutsioonide krediidireitingutele.

Nõuded ostjate vastu – Krediidirisk tuleneb peamiselt Kontserni klientidelt saadavatest nõuetest. Finantsvarade ja kliendilepingute varade bilansilised jääkmaksumused peegeldavad Kontserni maksimaalset krediidiriski.

Aruandeaastal kajastatud väärtuse langus finantsvarade ja kliendilepingute varade puhul oli järgnev.

<i>(tuhandetes eurodes)</i>	2023	26.06.2023
Nõuded ostjate vastu ning kliendilepingute varade väärtuse langusest tulenevad kahjumid	0	0
Kokku	0	0

Krediidiriskide haldamisel jälgitakse tähelepanelikult partnerite maksekäitumist, analüüsitakse nende finantsseisu ning vajaduse korral kaasatakse garandina tehingutesse kolmandaid isikuid. Ühekordsete tehingute ja uute klientide puhul on nõutav kas ettemaks, garantii või akreditiiv.

Klientide tähtjaks tasumata võlaga tegeletakse igapäevaselt. Ostjatele esitatud arvete laekumise tähtaja ületamise korral kasutatakse meeldetuletuste ja hoiatuste saatmist. On kehtestatud tingimused, mille korral alustatakse võla sissenõudmist kohtu kaudu. Erikokkulepete sõlmimine on juhatuse pädevuses.

Seisuga 31. detsember 2023 oli nõuete ja kliendilepingute varade krediidiriski geograafiline jaotus järgmine:

<i>(tuhandetes eurodes)</i>	31.12.2023
Eesti	13 278
Kokku	13 278

Kontsern rakendab kõigi ostjate vastu tekkinud nõuete eeldatava krediidikahjumi kajastamisel standardis IFRS 9 sätestatud lihtsustatud meetodit, mis lubab moodustada allahindluse reservi kehtivusaja jooksul eeldatava krediidikahjumi summas.

Kontsern kajastab alati nõuetele ostjate vastu moodustatud allahindluse summas, mis võrdub nende kehtivusaja jooksul eeldatavalt tekkiva krediidikahjumiga. Nimetatud varade eeldatava krediidikahjumi hindamiseks kasutatakse allahindlusreservi moodustamise maatriksit, mis põhineb Kontserni ajaloolisel krediidikahjumi kogemusel, mida korrigeeritakse konkreetsete deebitoridega seotud tegurite, üldiste majandustingimuste ning vajadusel raha ajaväärtusega.

Ostjatel laekumata arvete analüüs	Kokku nõuded ostjate vastu seisuga 31.12.2023
Tähtaeg saabumata	10 131
maksetähtajast möödunud 1-30 päeva	3 145
maksetähtajast möödunud 31-90 päeva	2
maksetähtajast möödunud üle 91 päeva	0
Kokku ostjatel laekumata arved	13 278

Intressirisk

31.12.2023 seisuga intressikandvaid kohustused oli 19 888 tuhat eurot (26.06.2023: 0 tuhat eurot), mis moodustab 2,6% ettevõtte bilansimahust. Tulenevalt intressikandvate kohustuste kõrgest osakaalust ettevõttes hindab juhtkond rahaturu intresside tõusust tulenevat otsest riski ettevõtte tegevusele oluliseks. Laenukohustuste juures eksisteerib ettevõtte rahavoo risk ning antud laenu osas õiglase väärtuse muutuse risk intressi osas.

Initialed for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

31. 07. 2024

Signature / allkiri .....
KPMG, Tallinn

Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on risk, et Kontsernil ei ole piisaval hulgal likviidseid rahalisi vahendeid vajalike kulude ja investeeringute katmiseks. Likviidsusrisi maandatakse erinevate finantsinstrumentidega nagu laenu, käibekapitali juhtimine, reserve loomine, riski maandavad tulevikutehingud jne. Kontserni maksevõime tase (käibevara/lühiajalised kohustused) aruandeperioodi lõpu seisuga on 3,92. Aruandeperioodi lõpu seisuga on Kontsernil vabu rahalisi vahendeid 13 598 tuhat eurot (26.06.2023: 3 tuhat eurot). Sellest tulenevalt hindab juhtkond Kontserni likviidsuspositsiooni tugevaks ja likviidsusrisi vähe tõenäoliseks.

Alljärgnevas likviidsusanalüüsis on esitatud Kontserni lühi- ja pikaajaliste kohustuste jaotus kohustuste realiseerumistähtaegade lõikes. Kõik tabelis esitatud summad on lepingute alusel tasumisele kuuluvad diskonteerimata rahavood. Analüüsis on võetud arvesse laenu intresside määrad vahemikus 1,8%-6,0%.

Kohustuste jaotus maksetähtaegade järgi seisuga 31.12.2023

	kuni 6 kuud	6 kuud kuni 1 aasta	2 kuni 5 aastat	Diskonteerimata maksed kokku	Raamatupidamislik väärtus
Laenukohustused	3 469	3 398	10 648	17 515	17 515
Võlad tarnijatele	7 144	0	0	7 144	7 144
Rendikohustused	137	126	682	945	945
Viitvõlad	2205	0	0	2 205	2 205
Kokku	12 955	3 524	11 330	27 809	27 809

Kontserni esmaseks kapitali juhtimise eesmärgiks on kindlustada optimaalne kapitali (netovõlg ja omakapital) struktuur, mis toetaks Kontserni äritegevuse kasumlikkust ja aktsionäride huve. Tulenevalt õlituru volatiilsusest on õlitootmisettevõtetel pikas plaanis majanduslikult efektiivsem hoida võlakapitali tase tavapärasest madalamal. Seetõttu oli Kontsern seadnud eesmärgiks hoida netovõla suhet kogukapitali alla 20%. Kuna alates 01.07.2023 ei ole ettevõtte enam otseselt tegev õlitoodete tootmises, siis aktsionäri poolt on antud ülesandeks netovõla suhte tõstmine üle 20% kogukapitalist. 2023. aasta lõpuks oli antud näitaja 1%, mis viitab Kontserni tugevale kapitaliseeritusele, kuid teiselt poolt ei ole kõige efektiivsem viis kapitali juhtimiseks. Juhtkond tegeleb aktiivselt võlakapitali osakaalu suurendamisega.

	31.12.2023
Intressikandvad võlakohustused (lisa 7)	19 888
Miinus: raha ja raha ekvivalendid (lisa 2)	13 598
Netovõlg	6 290
Omakapital	713 755
Kogukapital (netovõlg + omakapital)	720 045
Netovõla suhe kogukapitali	1%

Tururiskid

Nafta ja naftatoodete maailma turuhindade muutuse risk oli Kontserni tegevuse paratamatu osa, kuid peale jagunemist mõjutab see ettevõtte edukust ainult kaudselt. Suurem osa Kontserni põlevkiviõlide müügilepingutest oli sõlmitud tingimustel, et toote müügihind otseselt sõltub naftatoodete börsi noteeringutest, teine osa põlevkiviõlide hindadest (müük siseturul) sõltus maailmaturu hindadest kaudselt. Nafta hinnad maailmaturul avaldasid mõju ka ettevõtte kulude poolele läbi tootmises kasutatavate kütuste, õlide ja maagaasi hinna, kuid see mõju oli marginaalne võrreldes mõjuga tuludele.

Nimetatud riski monitooriti Kontsernis pidevalt ja teostati võimaliku kasumi tundlikkuse analüüsi nafta ja naftatoodete maailmaturu hindade muutusele. Kuna alates 01.07.2023 ei ole see enam otseselt ettevõtte kasumlikkuse mõjutajaks, siis igapäevaselt õliturgudel toimuvat enam ei jälgita. Samas suurte trendidega hoitakse ennast jätkuvalt kursis.

Valuutarisk

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

31. 07. 2024

Signature / allkiri .....
KPMG, Tallinn

2023. aastal Kontsernis müügi USA dollarites ei olnud. Kuna kulud on 99,9% ulatuses eurodes, siis oli Kontsernil ulatuslik risk USD valuutakursi nõrgenemise suhtes. Alates 01.07.2023 on kogu ettevõtte käive eurodes ja dollari riski otseselt enam ei eksisteeri.

Kontserni valuutaposisioonid (tuhandetes eurodes):

Finantsvarad	EUR	USD	31.12.2023
Raha ja raha ekvivalendid (lisa 2)	13 598	0	13 598
Nõuded ostjate vastu (lisa 3)	13 278	0	13 278
Kokku	26 876	0	26 876
Finantskohustused	EUR	USD	31.12.2023
Võlgnevus tarnijatele	7 144	0	7 144
Kokku	7 144	0	7 144
Netoposisioonid	19 732	0	19 732

Lisa 26. Tingimuslikud kohustused

Kontserni jaotamata kasum aruandeperioodi lõpu seisuga moodustas 466 437 tuhat eurot (26.06.2023: 0 tuhat eurot). Maksimaalne võimalik tulumaksu kohustuste summa, mis võib kaasneda kogu jaotamata kasumi väljamaksmisel dividendidena (madalamat maksumäära rakendamata) on 93 287 tuhat eurot (26.06.2023: 0 tuhat eurot), seega netodividendina oleks võimalik välja maksta 373 150 tuhat eurot (26.06.2023: 0 tuhat eurot).

Maksimaalse võimaliku tulumaksukohustuse arvestamisel on lähtutud eeldusest, et jaotatavate netodividendide ja 2023. aasta kasumiaruandes kajastatava dividendide tulumaksu summa (madalamat maksumäära rakendamata) ei või ületada jaotuskõlbliku kasumit aruande perioodi lõpu seisuga ning juba tasutud tulumaksu tüarettevõtete poolt.

Lisa 27. Aruandeperioodi järgsed sündmused

Peale aruandeperioodi lõppu 31.12.2023 kuni majandusaasta aruande koostamise kuupäevani toimusid järgmised olulised sündmused:

- Alates 19.03.2024 Viru RMT OÜ ei ole seotud osapool
- On tehtud täiendav makse "nõudmiseni hoiused" 52 250 tuhat eurot.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

31. 07. 2024

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

Lisa 28. Finantsinformatsioon emaettevõtja kohta

Emaettevõtja informatsiooni avalikustamine on nõutud raamatupidamise seadusega.

Emaettevõtte konsolideerimata finantsseisundi aruanne

(tuhandetes eurodes)	31.12.2023	26.06.2023
VARAD		
Raha ja raha ekvivalendid	2	3
Muud nõuded	2	0
Käibevara kokku	4	3
Investeeringud tütarettevõtetesse (lisa 24)	713 747	0
Põhivara kokku	713 747	0
Varad kokku	713 751	3
KOHUSTUSED		
Võlad tarnijatele	9	0
Lühiajalised kohustused kokku	9	0
Kohustused kokku	9	0
OMAKAPITAL		
Osakapital	3	3
Muud reservid	616 306	0
Jaotamata kasum	97 433	0
Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital	713 742	3
Omakapital kokku	713 742	3
Kohustused ja omakapital kokku	713 751	3

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

31. 07. 2024

Signature / allkiri .....
KPMG, Tallinn

Emaettevõtte konsolideerimata kasumiaruanne

(tuhandetes eurodes)	2023	26.06.2023- 31.12.2023
Müügitulu	0	0
Müüdnud toodangu kulud	0	0
Brutokasum	0	0
Üldhalduskulud	-8	0
Muud äritulud	0	0
Muud ärikulud	0	0
Ärikasum	-8	0
Kapitaliosaluse kasum (-kahjum) tütarettevõtetest	16 647	0
Finantstulud	0	0
Finantskulud	0	0
Kasum/-kahjum enne maksustamist	16 639	0
Tulumaksukulu	0	0
Aruandeaasta puhaskasum(-kahjum)	16 639	0

Initialed for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

31. 07. 2024

Signature / allkiri .....
KPMG, Tallinn

Emaettevõtte konsolideerimata rahavoogude aruanne

(tuhandetes eurodes)	26.06.2023- 31.12.2023	26.06.2023
Rahavood äritegevusest		
Puhaskasum	16 639	0
Kapitaliosaluse kasum (-kahjum) tütarettevõtetest	-16 647	0
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-2	0
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	9	0
Kokku rahavood äritegevusest	-1	0
Rahavood investeerimistegevusest		
Kokku rahavood investeerimistegevusest	0	0
Rahavood finantseerimistegevusest		
Omakapital	0	3
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	0	3
Rahavood kokku	-1	3
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	3	0
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-1	3
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	2	3

Initialed for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

31. 07. 2024

Signature / allkiri .....
KPMG, Tallinn

Emettevõtte konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne

(tuhandetes eurodes)	Osakapital	Kohustuslik reservkapital	Vabatahtlik reservkapital ¹	Jaotamata kasum	Kokku
Saldo 26.06.2023	3	0	0	0	3
Aruandeaasta puhaskasum (-kahjum)	0	0	0	-8	-8
Tütaretevõttele kuuluv muu koondkasum kokku	0	0	0	16 647	16 647
Aruandeaasta koondkasum (-kahjum) kokku	0	0	0	16 639	16 639
Muutused reservides	0	0	616 306	0	616 306
Muud muutused omakapitalis ²	0	0	0	80 794	80 794
Saldo 31.12.2023	3	0	616 306	97 433	713 742

¹Kirde Investeeringud OÜ omandas tütaretevõttes mitterahalise sissemaksena vabatahtliku reservkapitali (lisa 1).

²Tütaretevõtete põhivara ümberhindluse reservi amortiseerimine.

Osakapitalist ja reservidest on detailsemalt kirjutatud lisades 12 ja 13.

Initialed for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

31. 07. 2024

Signature / allkiri .....
KPMG, Tallinn

Emaettevõtte korrigeeritud konsolideerimata omakapital seisuga 31. detsember on järgmine:

(tuhandetes eurodes)	31.12.2023	26.06.2023
Emaettevõtte konsolideerimata omakapital	713 742	3
Tütarettevõtete väärtus emaettevõtte konsolideerimata finantsseisundi aruandes (miinus)	-713 747	0
Tütarettevõtete väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil (pluss)	713 747	0
Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital kokku	713 742	3
Omakapital kokku	713 742	3

Initialed for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

31. 07. 2024

Signature / allkiri .....
KPMG, Tallinn

JUHATUSE ALLKIRJAD 2023. A MAJANDUSAASTA ARUANDELE

Viru Keemia Grupp AS juhatus on koostanud 2023. aasta tegevusaruande ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande.

Juhatus:

Jaanis Sepp	juhatuse liige		31.07.2024
Hans-Sten Pisang	juhatuse liige		31.07.2024
Erik Mõttus	juhatuse esimees		31.07.2024

KPMG Baltics OÜ
Ahtri 4
Tallinn 10151
Estonia

Telephone +372 6 268 700
Fax +372 6 268 777
Internet www.kpmg.ee

SÖLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

KIRDE INVESTEERINGUD OÜ Osanikele

Arvamus

Oleme auditeerinud KIRDE INVESTEERINGUD OÜ ja tema tütaretevõtjate (grupp) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2023, konsolideeritud kasumiaruannet, konsolideeritud rahavoogude aruannet ja konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas olulist informatsiooni arvestuspõhimõtete kohta.

Meie arvates kajastab eespool mainitud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt grupi konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31. detsember 2023 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu Euroopa Liit on need vastu võtnud.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeaudiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga”. Me oleme grupist sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon sisaldab tegevusaruannet, kuid ei hõlma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeaudiitori aruannet.

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon lahkneb oluliselt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Lisaks on meie kohustus avaldada, kas tegevusaruandes esitatud informatsioon on vastavuses kohalduvate seaduses sätestatud nõuetega.

Kui me teeme teatud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda ning avaldame, et tegevusaruandes esitatud informatsioon on olulises osas kooskõlas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega ning kohalduvate seaduses sätestatud nõuetega.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu Euroopa Liit on need vastu võtnud ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama grupi suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas grupi likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad grupi konsolideeritud raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks grupi sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust grupi suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditiitori aruandes tähelepanu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeauditiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada grupi suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis;
- hangime grupi majandusüksuste või äritegevuste finantsteabe kohta piisava asjakohase tõendusmaterjali, et avaldada aramus grupi konsolideeritud finantsaruannete kohta. Me vastutame grupiauditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest. Me oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mistahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

KPMG Baltics OÜ

Auditiorettevõtja tegevusluba nr 17

Indrek Alliksaar

Vandeauditiitori number 446

Tallinn, 31. juuli 2024

KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK

Juhatus teeb Kirde Investeeringud OÜ aktsionäride üldkoosolekule ettepaneku jaotada jaotamata kasum alljärgnevalt:

Kokku jaotuskõlbulik kasum seisuga 31.12.2023: 466 437 tuhat eurot

Juhatus teeb üldkoosolekule ettepaneku jaotada jaotamata kasum järgnevalt:

Dividendideks: 0 tuhat eurot

Jaotamata kasumi jääk peale kasumi jaotamist: 466 437 tuhat eurot

Jaanis Sepp	juhatuse liige		31.07.2024
Hans-Sten Pisang	juhatuse liige		31.07.2024
Erik Möttus	juhatuse esimees		31.07.2024